

KÉPZÉSI PROGRAM

ÓVODAI NEVELŐ

TECHNIKUS SZAKMA

(5 éves technikumi képzési forma)

BKSZC POGÁNY FRIGYES TECHNIKUM

Szakértő
szignója: _____

PROGRAMTANTERV

ÓVODAI NEVELŐ SZAKMÁHOZ

1. A SZAKMA ALAPADATAI

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Oktatás
- 1.2 A szakma megnevezése: Óvodai nevelő
- 1.3 A szakma azonosító száma: 5 0188 25 02
- 1.4 A szakma szakmairányai: -
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Oktatás
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: -
- 1.9 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Technikumi oktatásban: 140 óra;
Érettségire épülő oktatásban: 160 óra

2. A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtantervvel kitöltött időkeret –a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv). A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni. Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására. A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és témakörök óraszámának évfolyamonkénti megoszlása és sorrendje – a szakmai vizsga követelményeire tekintettel – pedig ajánlás.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszerv

Okleveles technikusképzés

A felsőoktatási intézménnyel közösen kidolgozott szakmai program alapján folytatott, emelt szintű szakmai tudást biztosító képzés azoknak a jó tanulmányi eredménnyel rendelkező tanulóknak ajánlott, akik tudatosan szeretnék építeni jövőjüket. A tanulók a képzés megfelelő tanulmányi eredménnyel történt teljesítését követően egyenes úton, már megszerzett kreditekkel juthatnak be az adott egyetem szakirányú képzésébe.

óvodai nevelő 5 0188 25 02 szakma óraterve

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam	9-13. évfolyam
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4 (+1) **	5	3 (+1) *	3 (+1) *	0	525
	Idegen nyelv	4 (+1) **	4	3	3 (+1) **	3 (+6) **	597
	Matematika	4 (+1) **	4	3 (+1) *	3 (+1) *	0	489
	Történelem	3	3	2 (+1) **	2 (+1) **	0	350
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	31
	Digitális kultúra	1	0 (+1) **	0	0	0	36
	Testnevelés	4	4	3	3	0	489
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	175
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0	108
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: biológia	0	2	2	0	0	144
	Érettségire felkészítő tantárgy *	0	0	2	2	0	139*
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0	36
	Összes közismereti óraszám	24	24	19	18	4	3109
Ágazati alapoktatás		7	9	0	0	0	576
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) **		3	1	1	2	6	438**
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	24	1752
Szakirányú oktatás	Munkavállalói ismeretek	0	0	0	0	0 (+1)***	31
	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	2	62
	Élménypedagógia	2	2	0	0	0	144
	Játékos személyiségfejlesztés	2	0	0	0	0	72
	A tanulás tanulása	1	0	0	0	0	36
	Értéktanteremtő gyermeknevelés	0	3	2	0	0	180
	A gyógypedagógia alapjai	0	0	1	1	1	103
	Pszichológia	0	1	2	3	2	278
	Pedagógiai gyakorlat	2	2	0	0	0	144
	Óvodai nevelés	0	0	0,5 (+0,5)***	1	3	147
	Óvodai gyakorlat	0	0	5	5	7	577
	Gondozás és egészségnevelés	0	1	1,5 (+0,5)***	0	0	90
	Gyermek, család, társadalom	0	0	0	0	2	62
	Mentálhigiéné	0	0	0	0	2	62
	Játékpédagógia	0	0	0	0,5 (+0,5)***	2	80
	Hatékony pedagógiai kommunikáció	0	0	0	1,5 (+0,5)***	1	85
	Gyermekirodalom	0	0	1	1	0 (+1)***	72
Szabadon tervezhető kötelező szakmai órakeret ***		0	0	1	1	2	134
Egybefüggő szakmai gyakorlat		0	0	140	0	0	140
Tanítási hetek száma		36	36	36	31ki/36sz****	31	-
Éves összes óraszám		1224	1224	1224	1149	1054	5875
Rendelkezésre álló órakeret/hét		34	34	34	34	34	-

*** Az idegen nyelv és a szakirányú oktatás a 12. évfolyamon június 15-ig tart.

Óvodai nevelő 5 0188 25 02

2 éves esti szakmai oktatás óraterve

2025. március 31-től

Évfolyam			1/13. évfolyam I. félév	1/13. évfolyam II. félév	2/14. évfolyam	A képzés összes
Tananyagegység megnevezése			Óraszám	Óraszám	Óraszám	Óraszama
			éves	éves	éves	
Szakmai oktatás	Ágazati alapoktatás	Munkavállalói ismeretek	8			8
		Élménypedagógia	28			28
		Játékos személyiségfejlesztés	15			15
		A tanulás tanulása	15			15
		Értékteremtő gyermeknevelés	72			72
		Pszichológiai	20			20
		Gondozás és egészségnevelés	35			35
		Zenei nevelés	10			10
	Pedagógiai gyakorlat	50			50	
	Szakirányú oktatás	Munkavállalói idegen nyelv			25	25
		Pszichológia			85	85
		A gyógypedagógia alapjai			37	37
		Óvodai gyakorlat		120	100	220
		Gyermek, család, társadalom			25	25
		Mentálhigiéné			25	25
		Játéypedagógia		32		32
		Gyermekirodalom		30		30
		Hatékony pedagógiai kommunikáció		42		42
		Óvodai nevelés		30	40	70
		IKT a pedagógiában			38	38
		Zenei nevelés			28	28
		Mozgáskultúra			28	28
		Egybefüggő szakmai gyakorlat			64	64
Szakmai oktatás összesen			253	254	495	1002
Rendelkezésre álló órakeret			507		495	1002

3. A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

3.1. Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

18/18 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezete munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

3.1.1 Munkavállalói ismeretek tantárgy

18/18 óra

3.1.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

3.1.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

3.1.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3.1.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfogalmazza saját karriercéljait.	Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Megjelenésében igényes viselkedésében visszafogott. Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás	
Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri,	Ismeri a formális és informális	Teljesen önállóan		Internetes álláskeresői

megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit	álláskeresési technikákat.		mellett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	portálokon információkat keres, rendszerez
--	----------------------------	--	--	--

3.1.1.6 A tantárgy témakörei

3.1.1.6.1 Álláskeresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

3.1.1.6.2 Munkajogi alapismeretek

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége

A tipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai időnymunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

3.1.1.6.3 Munkaviszony létesítése

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai

A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma.

A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Probaidő

A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei

A munkaszerződés módosítása

Munkaviszony megszűnése, megszüntetése

Munkaidő és pihenőidő

A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

3.1.1.6.4 Munkanélküliség

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel

Az álláskeresési ellátások fajtái

Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások)

Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás) Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

3.2 Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

62/62 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során megfelelő idegen nyelvű kommunikáció.

3.2.1 Munkavállalói idegen nyelv tantárgy

62/62 óra

3.2.1.1

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, s nyelvi szintjüknek megfelelően hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet megfogalmazni a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően, nyelvi panelek és gyakori kifejezések segítségével.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, a személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket egyszerű mondatokkal meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket egyszerűbb mondatok, nyelvi szerkezetek segítségével. Rendelkezzenek megfelelő szókincssel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan fel tudjanak tenni munkájukat érintő egyszerűbb kérdéseket.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteire, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókincset is alkalmazva gyakorolja.

3.2.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktátónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

3.2.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak - Idegen nyelvek

3.2.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.2.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskereséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	Ismeri az álláskeresést segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy állás-keresésben segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukció). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.	Hatékonyan tudja álláskereséshez használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelő-en álláshirdetéseket kiválasztani.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és formai követelményeit			Ki tud tölteni önéletrajzsablont, pl. Europass CV-sablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajz típusoknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi követelményeit, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven			Szövegszerkesztő program segítségével meg tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.
Kitölti és a munkaadóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskeresés folyamatának figyelem-bevételével	Ismeri az álláskeresés folyamatát.			Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeinek megfelelő létrehozása, e-mailek küldése és

				fogadása, csatolmányok letöltése
Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, és céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során	Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókincs csel és nyelvtani tudással rendelkezik.			A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni.
Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókincsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állás-interjúra megérkezéskor felmerülhetnek.			

3.2.1.6.1

Az álláskeresés lépései, álláshirdetések

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókincset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).

Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismer-ni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.

Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (írás-készség).

3.2.1.6.2

Önéletrajz és motivációs levél

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát. Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartalmi és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt

tipikus szófordulatokat, a szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az állás hirdetések alapján begyakorolja, hogy tipikus szófordulatok és nyelvi panelek segítségével hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

3.2.1.6.3 „Small talk” –általános társalgás

A „small talk” elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a „small talk” során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. az időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport).

A tanulók begyakorolják a megfelelő kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.

3.2.1.6.4 Állásinterjú

A témakör végére a tanuló képes egyszerűbb mondatokkal és megfelelő koherenciával hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és egyszerűbb kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan

A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.

3.3 Ágazati kompetenciafejlesztés megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összórászáma:

252/144 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Az Ágazati kompetenciafejlesztés megnevezésű tanulási terület feldolgozása élmény- és gyakorlatorientált tartalomfeldolgozást igényel. A képességek fejlesztése a hangsúlyos, az információtartalom pedig megalapozza a tanulók későbbi foglalkozásához szükséges elméleti tudását. Az élménypedagógia és a játékos személyiségfejlesztés segítése tantárgyak témakörei fejlesztik a tanulók önismeretét, viselkedéskultúráját, kommunikációját, valamint kreativitását. Segíti önmaguk és mások reális önértékelését. Megalapozza a tanulók pedagógiai attitűdjét. A tanulási terület valamennyi tantárgyának oktatását 12-16 fős csoportokban javasolt megvalósítani.

3.3.1 Élménypedagógia

144/72 óra

3.3.1.1

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje meg a vizuális kommunikációt, jelek értelmezését a vizuális nyelvben, kultúrát, népművészetet, környezet- és tárgykultúrát, esztétikumot. A tanuló ismerje meg a dekoráció, ajándék- és játékkészítés folyamatát, valamint tisztában legyen a szemléltető eszközök készítésének lehetőségeivel és technikáival. A tanulók a tantárgy segítségével képesek lesznek játék- és szabadidős tevékenységeket kezdeményezni, megszervezni és vezetni, megismerik a mesepedagógia lehetőségeit, a meseterápia módszerét, hogy később szociális területen vagy az oktatás-nevelés folyamatában ezt hasznosítani tudják. A mesék személyiségfejlesztő hatását, az alkotás örömeinek érzését, illetve a dramatikus nevelésben rejlő lehetőségeket tudatosítják a tantárgyat tanuló fiatalok, emellett történetalkotással, bábjátékokkal fejlesztik szövegalkotó képességüket, kreativitásukat.

3.3.1.2. A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: pedagógiatanár, okleveles rajztanár (vizuális kultúra tanár, vizuális- és környezetkultúra tanár)

3.3.1.3 A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.3.1.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A pedagógus/szakember instrukciói	Kiválasztja és meghatározza a különböző életkorok jellemző	A felsőfokú végzettségű pedagógus/szakember irányítása	A játéktevékenységet a gyermekek, serdülők, fiatalok	Problémamegoldás, gyakorlati alkalmazás

alapján irányítja a játéktevékenységet. Kreatívan alkalmazza az életkori sajátosságoknak megfelelő játékokat. Egyszerű játékeszközöket készít.	játéktevékenységeit és eszközeit, szerepüket a személyiségfejlődésben.	mellett önállóan végzi munkáját.	életkori fejlettségének és testi épségének figyelembevételével kezdeményezi, segíti.	
Előkészíti a különböző művészeti tevékenységeket és közreműködik a megvalósításában.	Tudja az életkornak megfelelő művészeti tevékenységeket és azok alkalmazásának módjait (gyermekirodalom, ének-zene, dramatizálás, kreatív alkotó tevékenységek és mozgáskultúra).	A pedagógus útmutatása szerint előkészíti a művészeti tevékenységeket, valamint segíti a gyermekeket a megvalósításban.	Munkája során támogatja a kreativitást és az önálló próbálkozást.	A művészeti tevékenységek előkészítésében, kivitelezésében IKT eszközöket használ.
Közreműködik a szabadidős programok tervezésében, szervezésében és lebonyolításában. A programokhoz kapcsolódóan ötleteket, javaslatokat fogalmaz meg.	Meghatározza a különböző intézmények szokásos szabadidős programjait, rendezvényeit, ünnepéyleit, valamint az azokhoz kapcsolódó tervezési, szervezési feladatokat.	Az útmutatásnak megfelelően részt vesz a szabadidős programok, rendezvények, ünnepélyek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában.	Megjelenésében és viselkedésében példát mutat a gyermekek/tanulók számára a különböző programokon. Munkája során támogatja a gyermekek, serdülők, fiatalok ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó értékrendjének fejlődését.	A programok tervezése, előkészítése és kivitelezése során IKT és audiovizuális eszközöket használ.
Segíti a kreatív alkotó tevékenységek előkészítését és lebonyolítását.	Ismeri a különböző népművészeti és kreatív alkotó technikákat.	Felelősen és környezettudatosan használja a kreatív foglalkozások eszközeit, anyagait. Ügyel a	Törekszik kreativitásának fejlesztésére. Támogatja a gyermekek/tanulók önálló	Digitális forrásokat keres, ezeket felelősen használja.

		biztonságos munkavégzésre.	kezdemenyezéseit .	
Kiválasztja a gyermekek életkorának megfelelő mesét, dramatikus játékot, színházi előadást. Átélessel mesél.	Meghatározza a mese és a meseterápia, a bábjáték és a dramatikus játékok fajtáit.	A foglalkozások lebonyolítása során a pedagógus útmutatása szerint jár el.	Figyelembe veszi a gyermekek, serdülők, fiatalok személyiségét és egyéni igényeit.	

3.3.1.5 A tantárgy témakörei

3.3.1.5.1 Kreatív alkotás

36/18 óra

Az óvodai és iskolai dekorációk szerepe, fajtái
Óvodai, iskolai dekorációk, faliújságok szerepe, készítése
Népművészet, népművészeti technikák
Tárgykészítő játékok módszertana
Népi kismesterségek módszertana
Népi kézművesség természetes anyagokból
Különböző anyagok hagyományos és újszerű felhasználása
Kézműves technikák alapjai (kreatív hobby)
Tárgyak készítéséhez használható anyagok és tulajdonságaik
Tanulók által is elkészíthető ajándékok
Ünnepekhez kapcsolódó ajándékok
Újrahasznosított anyagból készült ajándékok
Bábkészítés

3.3.1.5.2 Szabadidő – játékekezdemenyezés, játéktevékenység segítése, a játékszervezés alapjai

36/18 óra

A játékok általános jellemzői
A játéktevékenység fejlődése a különböző életkori szakaszokban
A játék célja, szerepe az óvodások és az iskolások életében
A játék fajtái: gyakorlójáték, konstruálójáték, barkácsolás, bábjáték, szerepjáték, intellektuális játék, társasjáték
Versek, mesék feldolgozása szerepjátékkal
Sportjátékok fajtái
A sportjátékok szabályai, jellemzői, szerepe, megválasztásának szempontjai
A sport szerepe a személyiség fejlődésében
A gyermekjátékok biztonsági előírásai
Biztonságossági és egészségügyi követelmények
A játék szerepe a személyiség fejlődésében és önkifejezésben
A játék „öngyógyító” szerepe
Önismereti játékok fajtái, formái

Az életkori sajátosságoknak megfelelő szerepjáték feszültségoldó hatásai
 Játékfajták a szabadban, zárt térben játszható játékok
 A játékvezető feladatai
 A játékvezetővel szemben támasztott elvárások
 A játékos csoportfoglalkozásokon részvevők csoportdinamikai fejlődése
 Játék – oktatás – szabadidő összefüggései, szerepük a személyiség fejlesztésében
 Korunk játékai: fantasy játékok és virtuális játékok, ezek előnyei és veszélyei
 A néphagyományok, ősi magyar néphagyományok és népi játékok
 Az átlagtól eltérő játékfejlődés
 A játék mint terápiás eszköz

3.3.1.5.3 Mesepedagógia – bábjáték – drámajáték

72/36 óra

Mi a mesepedagógia?
 Mondókák, mesék és az életkori sajátosságok összefüggései
 A mesék szimbolikus nyelve
 A meseterápia elvei, témakörei
 Királyfik és királylányok
 A felnőtté válás, úton lévők meséi
 Életválságok meséi
 Az öregedés, a halál témája a mesékben
 Mesélés eszközei, játékeszközök alkotása (jelmez-, bábkészítés)
 Környezettudatos játékok, tárgyak metamorfózisa
 A szerepjátékok világa
 Dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével, mozgással, tánccal)
 A dramatikus nevelés pozitív hatásai
 A bábjátékok és alkalmazási lehetőségek
 Az alkotó folyamat varázsa
 Történetalkotás, rögtönzés, saját történetek feldolgozása
 Színjátékos tevékenység (vers- és prózamondás, jelenet, előadás)
 Színházi gyermekelőadás, bábelőadás megtekintése

3.3.2 Játékos személyiségfejlesztés

72/36 óra

3.3.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja a tanulók önismeretének fejlesztése, a pozitív énkép kialakítása, a tanulók felkészítése a tudatos és hatékony viselkedéskultúrára. A tanulók váljanak képessé az egészséges önérvényesítésre, és építsék ki az ehhez szükséges kommunikációs eszköztárat, tudatosítsák az eredményes kommunikáció feltételeit. A tanulók ismerjék meg saját képességeiket, készségeiket. Különösen fontos a magatartási, illetve viselkedésformák jelentőségének megerősítése, az empátikus készségek fejlesztése. A tanulók ismerjék meg a kulturált viselkedés, a hétköznapi protokoll fogalmait, szabályrendszerét, illetve ezek alkalmazásának lehetőségeit.

3.3.2.2. A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: pedagógiatanár, magyartanár

3.3.2.3 A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.3.2.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Pedagógiai helyzetekben tudja használni személyiségének erősségeit az eredményes megoldás kialakításában.	Reális önismerettel rendelkezik, ismeri erősségeit és gyengeségeit.	Megfogalmazza önmaga tulajdonságait, elfogadja mások visszajelzéseit saját magáról, s önálló javaslatokat fogalmaz meg a változtatás szükségességéről és lehetőségéről.	Törekszik személyisége előnyös jellemzőinek erősítésére. Pedagógiai munkájában tiszteletben tartja önmaga és mások személyiségjellemzőit.	Digitális tartalmakat használ és készít. Digitális internet alapú kommunikáció ismerete, használata. Hatékonyan tudja használni az internetes levelező rendszereket. Etikus és kulturált online kommunikációra képes.
Birtokában van az erőszakmentes kommunikáció módszereinek, és törekszik azok használatára.	Kiválasztja az asszertív kommunikációs eszközöket.	Asszertív, önérvényesítő módon kommunikál.	Szándékait, igényeit úgy fejezi ki, hogy figyelembe veszi a rábízott gyerekek,	Digitális internet alapú kommunikáció ismerete, használata.

			kollégái igényeit, szándékait.	
Megfelelő légzéstechnikával, artikulációval, hangképzési technikákkal nyilvánul meg, és gondolatait kifogástalan nyelvhelyességgel fogalmazza meg.	A beszédtechnika, beszédművelés fejlesztő, gyakorló módszereit ismeri, a nyelvhelyesség szabályait alkalmazza.	Ügyel a helyes artikulációra, légzéstechnikára és a kifogástalan nyelvhelyességre.	A helyzetnek megfelelő hangszín, hangerő, beszédtempó, ritmus megválasztásával és helyes artikulációval, légzéstechnikával, nyelvhelyességgel beszél.	
Ápolt, képes külső megjelenésében egyéniségének és hivatásának összeegyeztetésére.	A külső megjelenését mint metakommunikációs eszközt a helyzetnek megfelelően alkalmazza.	Igényes magával szemben, és ezt másoktól is elvárja.	Megjelenésével is nevel, pozitív mintát nyújt a rábízott gyermek/tanuló számára.	
Az eltérő szituációkban adekvátan használja a verbális és nonverbális kommunikációs csatornákat. Érthetően kommunikálja javaslatait.	Meghatározza a kommunikációs alapelveket, a legfontosabb alapfogalmakat, a kommunikáció működését, folyamatát, szereplőit, tényezőit, helyzettípusait, a kommunikációs stílusokat.	Nyitott arra, hogy kommunikációs képességeit folyamatosan fejlessze.	A gyermekek, tanulók életkori és mentális állapotát figyelembe véve kommunikál, meggyőződik a kommunikáció sikerességéről. Kommunikációjával nevel, pozitív példát nyújt.	
Az online térben a beszédhelyzetnek megfelelően kommunikál, alkalmazza a netikett szabályait.	Ismeri az online felületeket, azok használatát. Tisztában van a netikett szabályaival.	Felelős a nyilvános kommunikációjáért, megosztásaiért (képek, kommentek, bejegyzések stb.).	A netikett szabályait figyelembe véve kommunikál, kellő óvatossággal és felelősségtudattal van jelen az online térben, és másokat is erre a magatartásra ösztönöz.	

3.3.2.5 A tantárgy témakörei

3.3.2.5.1

Ön- és társismeret

36/18 óra

Az énkép fogalma
Testi önismeret és önkifejezés
Nyílt és rejtett tulajdonságok
Az énkép és énídeál távolsága
Szorongás és stressz
Feszültségcsökkentő gyakorlatok
Önbizalom és önérvényesítés
Hatékony énbemutató
Az identitás fogalma és összetevői
Család-gyökök megismerése
Jövőkép
Érdeklődés és pályamotiváció
Pályaszocializáció
Önismereti játékok
Szerepjátékok
Szituációs játékok
Énvédő mechanizmusok
A szocializáció és jelentősége a személyiség alakulásában
Ki vagyok? Johari-ablak
A személyiség
Személyiségfejlődés
Az egyéniség és a jellem
Az ideál
A visszajelzés
Miért fontos a pedagógiai munkát végzőnek önmagát ismernie?
Bevezető a gyakorlati önfeltáró munkába
Önnevelés, önfelfogadás és önbecsülés
Az emberi szükségletek rendszere
A mentális egészség fogalma, tényezői

3.3.2.5.2

Önkifejezés nyelvi eszközökkel

18/9 óra

A beszéd fontossága
A beszéd fejlődése
A gyermek nyelve, a gyermek önkifejezése
A gyermek megértésének feltételei
A (beszéd)megértés fontossága
Érts szót! Az aktív figyelem, meghallgatás jelentősége
Az önkifejezés módjai
A nyelv és beszéd mint az önkifejezés eszköze
Az önkifejezés nyelvi lehetőségei
A hiteles és pontos megfogalmazás jelentősége - Fogalmazz pontosan!

Mondd érthetően!

A szókincs fontossága az önkifejezésben

A szókincs bővítésének lehetőségei

A szókincs bővítésének forrásai

Mondd másképp! A megfogalmazás módja - a stílus, maga az ember

3.3.2.5.3

Viselkedéskultúra

18/9 óra

Viselkedés- és magatartáskultúra

Kapcsolatok a mindennapokban

Családon belüli viselkedésformák

A hétköznapi protokoll

Megjelenéskultúra

A társalgási élet speciális szabályai

Étkezési kultúra

Munkahelyi társas klíma

Helyzetgyakorlatok

3.3.3 A tanulás tanulása

36/36 óra

3.3.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy olyan képességek, készségek birtokába juttassa a diákokat, amelyek segítségével hatékony egyéni tanulási módszereket, stratégiákat alakíthatnak ki. Ezek birtokában a tanulók javíthatják iskolai teljesítményüket, későbbi pályaválasztásukat, sikeres továbbtanulásukat, segíthetik felnőtt életükben való boldogulásukat. A későbbiekben pedig rugalmas gondolkodású, kreatív, folyamatos megújulásra kész szakemberekké válhatnak, akiket bárhol szívesen foglalkoztatnak majd.

3.3.3.2. A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: pedagógiatanár, pedagógiai diplomával rendelkező oktató

3.3.3.3 A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.3.3.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
--------------------------	-----------	---	---	--

Meghatározza saját erősségeit és gyengeségeit, hibáit felismeri.	Tisztában van a tanulást befolyásoló külső, belső és lelki tényezők szerepével.	Értsék az élethosszig tartó tanulás szükségszerűségét, legyenek képesek az önálló tanulásra.	Törekszik a hiányosságok megismerésére és korrigálására.	Digitális technikák segítségével jegyzetet készít.
Meghatározza saját tanulási stílusát.	Ismeri a tanulási stílusok fajtáit és megismerésének módszereit.	Tudatosan alkalmazza a tanulási stílusának megfelelő tanulási technikákat.	Folyamatosan fejleszti és változtatatosan alkalmazza a különböző technikákat.	Digitális tartalmak készítése és használata
A tanulási feladatnak megfelelően használja a szükséges eszközöket, pl. szótárak, lexikonok, atlaszok, az egyéni tanulást segítő számítógépes programok.	Kiválasztja a hatékony tanulást elősegítő módszereket és eszközöket, információforrásokat.	Az eredményes tanuláshoz nélkülözhetetlen eszközhasználati készségeit, képességeit fejleszti.	Problémahelyzetekben megkeresi és használja a megfelelő információhordozókat.	Digitális, internet alapú tanulási eszközök használata. Online tanulási terek használata
Legyen képes rögzíteni és pontosan előhívni szövegeket, különböző információkat.	Ismeri azokat a tanulási technikákat, amelyek segítségével képes a szövegek rögzítésére, előhívására.	Értse, tudja a megismert technikák fontosságát.	Alkalmazza a mindennapokban a megismert tanulási technikákat.	Együttműködés a tanárral és a tanulótársakkal digitális eszközök és internet segítségével.

3.3.3.5 A tantárgy témakörei

3.3.3.5.1 Tanulás tanulása

36/36 óra

Tanulási motiváció
Tanulás és teljesítmény
Figyelem – fegyelem, az aktív figyelem kérdése
Emlékezés
Az emlékezés technikái
A tanulás általános feltételei
A tanulás külső körülményei

Tanulási stílusok
 Elemi tanulási technikák
 Összetett tanulási technikák
 Szorongás – tanulás – teljesítmény
 A pihenés és tanulás összefüggései
 A rendszeresség, folyamatosság kérdése
 Tantárgyspecifikus technikák - Mit hogyan érdemes tanulni?
 Hogyan nem érdemes tanulni?
 A módszerek, stílusok egyéni különbségei
 Az önellenőrzés és módjai
 Sikerélmény a tanulásban

3.4 A pedagógiai, pszichológiai, gyógypedagógiai feladatok megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

669/667 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A pedagógiai, pszichológiai és gyógypedagógiai feladatok tanulási terület elsajátításával a tanuló korszerű pedagógiai, pszichológiai és gyógypedagógiai ismereteket szerez, amely lehetővé teszi az oktató munkában történő tudatos és hatékony közreműködést. Megismeri az általános pedagógia, tanulásirányítás-didaktika, a nevelélmélet és a neveléstörténet, általános pszichológia, fejlődéslélektan, szociálpszichológia, alkalmazott pszichológia és gyógypedagógia alapvető műveltséganyagát. Megalapozza a tanulók pedagógiai attitűdjét.

3.4.1 Értékteremtő gyermeknevelés tantárgy

180/180 óra

3.4.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy korszerű pedagógiai ismeretek elsajátításával készítse fel a tanulókat a nevelő, oktató munkában történő tudatos és hatékony közreműködésre. A tanulók képessé váljanak az oktatás és nevelés alapvető fogalmait és folyamatait komplexen értelmezni és szakmai tudásuk birtokában segítséget nyújtani a különböző oktatási-nevelési intézményekben. A tanulók ismerjék meg a gyermekek/tanulók céltudatos személyiségfejlesztésének folyamatait, a nevelő és oktató munka színtereit, módszereit, eszközeit, illetve ezek alkalmazásának lehetőségeit.

3.4.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: pedagógiatanár, okleveles gyógypedagógus

3.4.1.3 A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.4.1.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---	-----------------------------------	--

Értelmezi a nevelési folyamat jellemzőit. Felismeri a nevelési cél és a nevelés feladat- és eszközrendszerének a kapcsolatát.	Meghatározza a nevelés fogalmát, célját, folyamatát, feladat- és eszközrendszerét.	Az oktató, nevelő munkában együttműködik a pedagógussal a foglalkozásokon/tanórákon. Segít a foglalkozások/tanítási órák előkészületében.	Pedagógiai ismeretek birtokában felelősen, és az etikai szabályokat betartva, a személyiség tisztelete mellett végzi a rábízott feladatokat.	Önálló információgyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával. Az információforrások kritikus használata. Létrehoz és használ digitális tartalmakat. Együttműködés a tanárral és a tanulótársakkal digitális eszközök és internet segítségével.
Szakszerűen használja a nevelés alapfogalmait.	Meghatározza az adottság, rátermettség, hajlam, temperamentum, érdeklődés, képesség, tehetség, kreativitás fogalmát.	Munkája során segíti a pedagógust a gyermekek minél körültekintőbb megismerésében és fejlődésük elősegítésében.	Fontosnak tartja a gyermekek egyéni képességeinek a kibontakoztatását.	
Szakszerűen értelmezi a nevelhetőség és nehezen nevelhetőség kérdéskörét.	Megérti a személyiség fejlődését meghatározó tényezők kölcsönhatását.	Együttműködik a pedagógussal a nevelési folyamatban.	Elkötelezett a gyermekek, serdülők, fiatalok nevelésében, személyiségük fejlesztésében.	
Meghatározza az érték és norma szerepét a nevelési folyamatban, illetve annak viszonyát a nevelési céllal.	Ismeri az érték és norma szerepét a nevelési folyamatában.	Segíti a pedagógust az értékközvetítésben, a nevelési célok megvalósításában.	Fontosak számára az emberi értékek és a közösségi normák.	
Képes a nevelési módszereket a nevelési folyamatban betöltött szerepük alapján csoportosítani és alkalmazni.	Tudja a nevelési módszer fogalmát, típusait, kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait.	A pedagógus irányítása mellett alkalmazza a megfelelő nevelési módszereket.	Munkája során fontosnak tartja a megfelelő nevelési módszerek alkalmazását	
Korszerű nevelési módszereket alkalmaz az óvodai	Tisztában van az élménypedagógia	Az óvodapedagógus irányításával önállóan végez	Nyitott a korszerű pedagógiai módszerek	

csoport életkori sajátosságának megfelelően.	konstruktívpedagógia, projektpedagógia, kooperatív tanulás alapelveivel, módszereivel.	nevelési feladatokat.	megismerésére, alkalmazására.
Felismeri a nevelő modell szerepét, valamint a vezetési, nevelési stílus hatását az egyén és a gyermek/tanulóközösség viselkedésére, teljesítményére.	Azonosítja és megérti a nevelési, vezetési stílusokat és a nevelő modell szerepét.	Együttműködik a pedagógussal a gyermek/tanulóközösségek vezetésében.	Fontosnak tartja a példamutatást és az ösztönző, elfogadó nevelési légkört.
Értelmezi a játék, a munka jellegű tevékenység és a tanulás szerepét, jelentőségét a nevelés folyamatában.	Meghatározza a kisgyermekkorú, az óvodáskorú és az iskoláskorú gyermek, serdülő, fiatal fő tevékenységformáit.	Tevékenyen részt vesz a gyermekek, serdülők, fiatalok alapvető tevékenységeinek a kialakításában, szervezésében, megvalósításában.	Fontos számára a nevelési folyamatban a gyermekek minél szélesebb körű tevékenységeinek biztosítása.
Értelmezi az egyes életkorokban az elsődleges és a másodlagos szocializációs színterek jelentőségét.	Tudja a szocializáció fogalmát, színtereit, megérti a szocializáció és a nevelés kapcsolatrendszerét.	Pedagógus irányítása mellett segíti a gyermekek, serdülők, fiatalok szociális fejlődését.	Együttműködik a szülőkkel és a pedagógussal a gyermek, serdülő, fiatalok szociális fejlődésének érdekében.
Azonosítja a család szerepét az egyén személyiségfejlődésében.	Ismeri a család szerkezetét, funkcióját, típusait és a családi nevelés jellemzőit.	Segíti a pedagógust a családlátogatások szervezésében, lebonyolításában.	A szakmai etika szabályait betartva vesz részt a gyermek, a család és az intézmény kapcsolatában.
Felismeri a kortársak és az intézmények	Megérti a kortársak és a különböző	A pedagógus útmutatása alapján segíti a	Motiválja a gyermekeket, serdülőket,

jelentőségét a szocializáció folyamatában.	nevelési, valamint közművelődési intézmények szocializációban betöltött szerepét	gyermek/tanulóközösségek működését, valamint programokat szervez a közös élmények megszerzése érdekében.	fiatalokat a közös események, élmények, tapasztalatok megélésére.
Nevelő munkája során alkalmazkodik a gyermek/csoportok kulturális sajátosságaihoz.	Érti az inter- és multikulturális nevelés jelentőségét, előnyeit a nevelés folyamatában. Azonosítja a különböző kultúrák szokás- és szabályrendszerét.	Betartja az esélyegyenlőség és a diszkriminációmentesség alapelveit.	Előítéletektől mentesen, elfogadóan végzi munkáját.

3.4.1.5 A tantárgy témakörei

3.4.1.5.1 Nevelési helyzetek és nevelési folyamatok

27/27 óra

A pedagógia tárgya, célja, feladata

A pedagógia a tudományok rendszerében

A pedagógia mint inter- és/vagy multidiszciplináris tudomány

A pedagógia területei

Gyermekkor régen és ma

A gyermekkor jellemzői az őskortól napjainkig (a gyermekekről kialakított kép, a gyermeknevelés alapelvei, a gyermekek jellemző tevékenységei)

Az intézményes kisgyermeknevelés kezdetei Magyarországon (Brunsztik Terézia, Bezerédy Amália)

Reformpedagógiai irányzatok (Waldorf, Montessori, Freinet, Rogers stb.)

Pedagógiai törekvések a XX-XXI. században (KIP program, távoktatás, digitális, online oktatás stb.)

3.4.1.5.2 Fejlődés, érés, nevelés

27/27 óra

A nevelés fogalma, célja, feladata

A személyiség fejlődését meghatározó biológiai tényezők és a környezeti nevelési hatások kölcsönhatása

A nevelhetőség kérdésköre

Az adottság, a rátermettség, a hajlam, a temperamentum, az érdeklődés, a képesség, a tehetség, a kreativitás fogalma

A nevelés feladat- és eszközrendszere

A nevelés, a személyiségfejlesztés fő területei

Az értelmi nevelés

Az érzelmi nevelés

Az egészséges életmódra nevelés

Az erkölcsi nevelés

Az esztétikai nevelés

A környezeti nevelés

Az érték és norma a nevelés folyamatában

Az értékek, értékrendek felosztása

Kollektív értékek

Individuális értékek

3.4.1.5.3 Fejlődés és szocializáció különböző életkorokban 54/54 óra

Bölcsőde

A bölcsődéskorú gyermek életkori sajátosságai

Óvodába kerülés, befogadás

Óvodai szocializáció

Az óvodáskor jellemzői

A gyermek mozgása, testi jellemzői

Értelmi fejlődés

Az óvodások érzelmi fejlődése

Társas jellemzők

Nemi identitás fejlődése

Éntudat kialakulása

Önszabályozás

Önállóság, autonómia

Az iskolába lépő gyermek jellemzői

A kisiskoláskor jellemzői

A serdülőkor és ifjúkor jellemzői

Fejlődési fordulat

Az iskolaérettség kritériumai

Társas készségek, szociális kompetencia

Gyerekek közötti társas kapcsolat, játék

Agresszió

Barátság

Gyerekcsoportok jellemzői

Gyerekcsoportok fejlődési fázisai

A csoport kohéziójának növelése

Szociális kompetenciát fejlesztő játékok

3.4.1.5.4 A nevelés színterei

18/18 óra

A szocializáció fogalma, színterei

Szociális tanulás fogalma, folyamata

Elsődleges, másodlagos szocializáció

A szocializáció és a nevelés kapcsolatrendszere

A család, a családi nevelés

A család, a család szerkezete, funkciója, típusait

Az anya-gyermek kapcsolat jellemzői, a szülői nevelői attitűdök típusai, hatása a gyermek személyiségére

A családi szocializáció, nevelés zavarai, diszfunkciói, a szocializációt károsító tényezők, azok következményei

Az óvoda szocializációban betöltött szerepe

Az óvoda működését meghatározó fontosabb dokumentumok

Az óvoda működését meghatározó belső szabályozó dokumentumok

Pedagógiai program

Szervezeti és működési szabályzat

Házirend

Éves munkaterv és beszámolók

A család és az intézmény közötti kapcsolattartás, az együttműködés formái

3.4.1.5.5 A nevelés módszerei

18/18 óra

A nevelési módszer fogalma, típusai

A nevelési módszer kiválasztásának szempontjai

Az egyes módszerek szerepe a nevelés folyamatában

Közvetlen és közvetett nevelő hatások és nevelési módszerek

Jutalmazás és büntetés szerepe a nevelési folyamatban

Segítő, támogató nevelési módszerek

Új módszerek alkalmazása az óvodai nevelésben

Élménypedagógia

Konstruktív pedagógia

Projektpedagógia

Kooperatív tanulás

A nevelő mint modell

Nevelési stílusok

3.4.1.5.6 A gyermekek fő tevékenységformái

18/18 óra

A nevelés fő tevékenységformái: gondozás, szabadidős tevékenységek, játék, munka jellegű tevékenység

Gyermekek fogásai és a játék a nevelés történetében

A kisgyermekkorú és az óvodáskorú gyermek fő tevékenységformái

A játék fogalma, fajtái, feltételei

A különböző életkorok jellemző játéktevékenységei

A játék szerepe a gyermek személyiségfejlődésében

A munka jellegű tevékenység mint a személyiségfejlődés segítésének eszköze
Munka jellegű tevékenységek a nevelési-oktatási intézményekben
A játék és a munka jellegű tevékenység kapcsolata
A gyermekek megismerése a tevékenységek során

3.4.1.5.7 Inter- és multikulturális nevelés az óvodában 18/18 óra

Érzékenyítés és szemléletformálás, toleranciafejlesztő gyakorlatok
Sztereotípiák más népekkel, nemzetekkel szemben
Mesevilág, hiedelmek, hagyományok különböző kultúrákban
Az inter- és multikulturális társadalmak kialakulásának történelmi háttere, globalizációs tendenciák
Kulturális sokszínűség a nevelésben (nyelvi különbségek, kultúra, szokás- és szabályrendszer)
Esélyegyenlőség, a hátrányos megkülönböztetés tilalma
A multikulturális nevelés előnyei, lehetőségei az óvodában

3.4.2 A gyógypedagógia alapjai tantárgy 85/93 óra

3.4.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a korszerű pedagógiai ismereteket kibővítse a gyógypedagógia alapvető ismereteivel, ezáltal felkészítse a tanulókat a nevelő, oktató munkában történő tudatos és hatékony közreműködésre, a differenciált bánásmód megvalósítására.

3.4.2.2. A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: okleveles gyógypedagógus, pedagógiatanár, gyógypedagógia tanár

3.4.2.3 A képzés órakeretének legalább 10 %-át gyakorlati helyszínen (bölcsőde, óvoda, iskola, szakszolgálati intézmény stb.) kell lebonyolítani 12-16 fős csoportokban, lehetőleg további kisebb csoportokra bontva a gyakorlati helyszín sajátosságait figyelembe véve.

3.4.2.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Gyógypedagógiai ismereteinek birtokában komplexen értelmezi a pedagógia	Ismeri a gyógypedagógia tudományát, alap- és alkalmazott tudományait, nézőpontjait.	Gyógypedagógiai ismeretei segítségével kompetenciájának megfelelően végzi munkáját.	Szakmai ismeretek birtokában felelősen és az etikai szabályokat betartva, a személyiség tisztelete mellett	Tanulmányai során digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése,

különböző folyamatait.	Tisztában van a gyógypedagógiai oktatás céljával, munkaformáival, tárgyi feltételeivel.		végzi a rábízott feladatokat.	projektmunka készítése). Önálló információ gyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.
Adott szempontok alapján megfigyelést végez a különleges gondozást igénylő gyermekek körében és tapasztalatait lejegyz.	Össze gyűjti a gyermek megfigyelésének lehetséges szempontjait. Tudja, hogy a tanult szakmának melyek a kompetenciahatárai.	Szakmai iránymutatást követve önállóan vesz részt a gyermekről szóló információgyűjtésben. Betartja szakmai kompetenciahatárait.	Magára nézve kötelezőnek tartja a tudomására jutott bizalmas információk megtartását. Munkáját előítéletmentesen, a családok értékeit és autonómiáját tiszteletben tartva végzi.	Az információforrások kritikus használata. Létrehoz és használ digitális tartalmakat.
Elméleti ismereteinek birtokában munkája során differenciáltan támogatja a különleges gondozást igénylő gyermekek megismerő folyamatait.	Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a különleges gondozást igénylő gyermekekről. Tisztában van az ellátási lehetőségekkel (integráció, inklúzió, szegregáció)	A munkáját irányító szakember útmutatása szerint, a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően, egyéni bánásmód alkalmazásával segíti a nevelést.	Munkája során figyelembe veszi és tiszteletben tartja a gyermekek egyéni jellemzőit.	Együttműködés az óvodapedagógussal, fejlesztő szakemberekkel digitális eszközök és internet segítségével.
Felismeri a leggyakrabban előforduló nevelési nehézségeket, problémákat.	Ismeri a hátrányos helyzet (HH), halmozottan hátrányos helyzet (HHH) fogalmát, valamint az érintett gyermekek nevelésének sajátosságait, (differenciálás,	Az óvodapedagógus irányítása mellett differenciáltan segíti a gyermekek gondozását, fejlesztését	Tiszteli a gyermek személyiségét, és az egyéni különbségeket. Előítéletmentesen végzi munkáját.	Digitális eszköz felhasználásával információt gyűjt, azokat etikusán használja és rendszerezetten tárolja.

	egyéni bánásmód).			
Azonosítja a tehetség megnyilvánulási formáit.	Összegyűjti a tehetséges gyermek nevelésének-oktatásának sajátosságait.	A pedagógus útmutatása alapján segíti a tehetséges tanulókat tehetségük kibontakozásában	Elismeri és ösztönzi a gyermeket tehetségének kibontakozásában.	
Elősegíti az intézmény és a család hatékony és eredményes kommunikációját. Verbális és nonverbális kommunikációja az aktuális helyzetnek megfelelő.	Felismeri és értelmezi a családon belüli, valamint a család és az intézmény közötti kommunikáció jelentőségét a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel kapcsolatban.	Együttműködik az óvodapedagógusokkal, gyógypedagógusokkal, szociális szakemberekkel. Köznyelvi és szakmai kommunikációja az adott helyzetnek és feladatnak megfelelő, hiteles.	Másokkal történő szóbeli és írásbeli kommunikációjában szem előtt tartja a pedagógiai munka szakmai előírásait. Kimondott és leírt szavaiért felelősséget vállal.	
Szakszerűen kivitelez a betanult fejlesztő gyakorlatokat.	Összegyűjti a szakemberek által használt a sajátos nevelési igényű óvodások fejlesztéséhez szükséges játékos gyakorlatokat.	Gyógypedagógusok irányutatása alapján fejlesztő gyakorlatokat végez a sajátos nevelési igényű óvodásokkal.	Tiszteli a gyermek személyiségét és az egyéni különbségeket. Előítéletmentesen végzi a munkáját.	

3.4.2.5 A tantárgy témakörei

3.4.2.5.1 Bevezetés a gyógypedagógiába

18/31 óra

A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, helye a tudományok rendszerében

A fogyatékoságok okai

A környezeti ártalmak, veszélyeztető tényezők

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, a különleges gondozáshoz való jog

Az SNI fogalma

Integráció, inklúzió, szegregáció

Az integrált inkluzív óvoda jellemzői

Fogyatékos gyermek a családban

3.4.2.5.2 A gyógypedagógia területei 18/16 óra

A pedagógiai szakszolgálatok, a szakértői vélemény
Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás
Egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények – EGYMI (speciális óvoda)
Az integráló intézmények jellemzői
A logopédiai ellátás jellemzői
Utazó gyógypedagógiai hálózat az óvodában
A sérülteket segítő szervezetek

3.4.2.5.3 Kiemelt figyelmet igénylő gyermek 49/46 óra

A tanulási akadályozottság és az értelmi akadályozottság fogalma, okai, jellemzői
A látásfogyatékos fogalma, okai, jellemzői
A hallásfogyatékos fogalma, okai, jellemzői
A mozgáskorlátozottság fogalma, okai, jellemzői
A beszédfogyatékos fogalma, okai, jellemzői
Az autizmus spektrumzavar fogalma, okai, jellemzői
A súlyos halmozott fogyatékos fogalma, okai, jellemzői
A diszlexia, diszgráfia és a diszkalkulia fogalma, okai, jellemzői
A hiperaktivitás és figyelemzavar fogalma, okai, jellemzői
A magatartási és beilleszkedési zavar fogalma, okai, jellemzői
Együttműködés a fejlesztő szakemberekkel a fejlesztési feladatokban

3.4.3 Pszichológia tantárgy 278/268 óra

3.4.3.1. A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja olyan általános, személyiség-, fejlődés-, szociál- és pedagógiai pszichológiai ismeretanyag átadása, mely hozzásegíti a tanulókat a pszichológiai és pedagógiai folyamatok megértéséhez, önmaguk és társaik, megismeréséhez, társadalmi és szocializációs folyamatok komplex értelmezéséhez. Lélektani ismereteik birtokában képessé válnak a különböző pedagógiai folyamatok szakszerű támogatására, a gyermekek/tanulók személyiségfejlődésének segítésére.

3.4.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: pedagógiatanár, pszichológus, okleveles gyógypedagógus

3.4.3.3 A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.4.3.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---	-----------------------------------	--

Játékos személyiségfejlesztő módszereket alkalmaz.	Meghatározza az adottság, képesség, készség, jártasság, kompetencia kreativitás, intelligencia és tehetség fogalmát és felismerésének lehetőségeit.	Kompetenciahatárainak megfelelően részt vesz a gyermekek személyiségének és tehetségek kibontakoztatásában.	Törekszik saját képességeinek fejlesztésére. Segíti a kreativitás és a tehetség kibontakoztatását az egyéni különbségek figyelembevételével.	Tanulmányai során digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projektmunka készítése)
Pszichológiai ismereteinek birtokában komplexen értelmezi a pedagógia különböző folyamatait.	Azonosítja a pszichológia tudományát, alap- és alkalmazott tudományait, nézőpontjait, kutatási és vizsgálati módszereit.	Pszichológiai ismeretei segítségével kompetenciájának megfelelően végzi munkáját.	Szakmai ismeretek birtokában felelősen, és az etikai szabályokat betartva a személyiség tisztelete mellett végzi a rábízott feladatokat.	
Munkája során elméleti ismeretei birtokában támogatja a megismerő folyamatok fejlesztését.	Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a kognitív, a megismerő lelki tevékenységekről.	A munkáját irányító szakember útmutatása szerint, a gyermekek, tanulók életkori sajátosságainak megfelelően segíti a nevelést	Munkája során figyelembe veszi és tiszteletben tartja a gyermekek egyéni jellemzőit.	Ismeri a biztonságos és etikus internet- és médiahasználat szabályait.
Felismeri és értelmezi a gyermekek érzelmeit és motivációit.	Azonosítja az érzelmek és motivációk jellemzőit és jelentőségét a viselkedésben, a személyiség működésében és fejlődésében.	Munkája során segíti a gyermekek érzelmeinek megfelelő kifejezését. Motiválja a gyermekeket a különböző tevékenységek végzésére.	Tiszteletben tartja a gyermekek érzelmeit, motivációját, támogatja őket az önkifejezésben és az önmegvalósításban.	Önálló információ gyűjtése, és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.
Megismeri a gyermekeket és támogatja a személyiségfejlődésüket.	Meghatározza a személyiség fogalmát, fejlődésének törvényszerűségeit és befolyásoló tényezőit, valamint az alapvető személyiségelméleteket.	A munkáját irányító szakember útmutatásai szerint megfigyeléseket végez, megismeri a tanulókat.	Munkája során tiszteletben tartja a személyiséget, az egyéni különbségekre építve differenciált bánásmódot alkalmaz.	Az információ-források kritikus használata.
Munkája során a különböző életkorú gyermekek sajátosságainak megfelelő segítséget nyújt.	Meghatározza a fejlődés fogalmát, jellemzőit, befolyásoló tényezőit és törvényszerűségeit. Tisztában van az életkori	Széleskörű fejlődéslélektani ismeretei segítségével a különböző életkori jellemzőknek	Figyelembe veszi a gyermekek/tanulók életkori sajátosságait, törekszik az	Létrehoz és használ

Felismeri az egészséges és zavart személyiségfejlődés jeleit.	periódusok jellemzőivel. Érti a szülő-gyermek kapcsolat és a kötődés jelentőségét.	megfelelően végzi munkáját.	egészséges személyiségfejlődés támogatására.	digitális tartalmakat. Digitális eszközök és internet segítségével információt gyűjt, azokat etikusan használja és rendszerezetten tárolja.
Segíti a csoportok működését és támogatja a helyes csoportnormák kialakulását. Segíti a gyermekek szocializációját.	Érti a szociálpszichológia alapfogalmait, az egyén és csoport interakcióinak hatását a személyiségfejlődésre.	A munkáját irányító szakember útmutatásai során megfigyeléseket végez a csoport működésével kapcsolatosan és ezeket megfelelően dokumentálja.	Munkája során példát mutat a közösségi együttműködésben. Konstruktív probléma- és konfliktusmegoldó technikákat alkalmaz.	
Komplexen értelmezi a pedagógiai és pszichológiai ismereteit és ennek megfelelően a gyermekek és csoportok nevelésében és személyiségfejlesztésében támogatást nyújt.	Tudja a pedagógiai pszichológia alapvető fogalmait. Megérti a gyermekek/tanulók személyiségfejlesztésének pedagógiai és pszichológiai vonatkozásait.	Munkája során segíti a munkáját irányító szakembereket a különböző nevelési és oktatási célok és feladatok megvalósításában.	Munkája során törekszik a gyermekek/tanulók megismerésére és segítő támogató nevelési és tanulási légkör megteremtésére.	
Az óvodás gyermek életkori sajátosságait figyelembe véve végzi nevelő munkáját.	Megnevezi az óvodás gyermek pszichés fejlődésének sajátosságait és az iskolaérett gyermek jellemzőit.	Az óvodapedagógus irányításával önállóan végzi nevelő munkáját.	Az óvodás gyermek személyiségének tiszteletével végzi nevelő munkáját.	
A gyermek érzelmi fejlődése és biztonsága érdekében helyes nevelési módszereket alkalmaz.	Tudja az érzelmi nevelés lehetőségeit, módszereit óvodás korban.	Az óvodás gyermekek számára érzelmi támogatást nyújt.	Nevelő munkájában pozitív, támogató érzelmi légkört teremt.	
A gyermekek életkorának és igényeinek megfelelően segíti a játéktevékenységet. Felismeri a játékban előforduló zavarokat.	Érti a játék személyiségfejlődést támogató szerepét az óvodai nevelésben, azonosítja a játéktevékenység során előforduló zavarok okait, jellemzőit.	A gyermekek játéktevékenységeit önállóan segíti. Megfelelő feltételeket teremt a játékhoz.	Támogatja a gyermekek önálló, szabad játéktevékenységeit, figyelembe veszi a gyermekek eltérő igényeit.	
A nevelési helyzetnek, a gyermek életkorának megfelelő mesét választ.	Tisztában van a mese érzelmi nevelésben és	Önállóan, a nevelési helyzetnek megfelelően mesél.	A mese kiválasztásában	

	személyiségfejlődésben betöltött szerepével.		figyelembe veszi a gyermekek igényeit.	
--	--	--	--	--

3.4.3.5 A tantárgy témakörei

3.4.3.5.1 „Adottságtól a tehetségig” (A személyiség kibontakoztatása) 36/36 óra

Személyiség és egyéniség

Személyiségfejlődést befolyásoló hatások

Velünk született adottságaink

Mire vagyok képes, miben vagyok ügyes? (Képességekből készségek és jártasságok)

Mi fán terem a kompetencia?

Többféleképpen lehetek intelligens? (Az intelligencia fogalma, területei)

Másként látom és csinálom, mint mások? (A kreativitás jellemzői és fejlesztése)

Mindenki jó valamiben, na, de miben?! (A tehetségígéret, tehetség felismerése)

Könnyű neked, ha intelligens, kreatív és tehetséges vagy?! (A tehetségígéret, a tehetség kibontakoztatása)

Gyakorlat- és élményorientált feldolgozás (projektek egyéni és csoportmunkában).

3.4.3.5.2 Általános pszichológia 54/54 óra

1. A pszichológia fogalma, tárgya, felosztása, helye a tudományok rendszerében

2. A megismerési folyamatok alapjai: érzékelés és észlelés.

3. Figyelem és fejlesztési lehetőségei.

4. Emlékezet és felejtés. Az emlékezetet segítő folyamatok, az emlékezet fejlesztése.

5. A tanulás pszichológiai megközelítése. Klasszikus kondicionálás, instrumentális kondicionálás, belátásos tanulás, szociális tanulás.

6. A gondolkodás és kategóriái, gondolkodási műveletek, problémamegoldás. Gondolkodás és nyelv.

7. Intelligencia és kreativitás. A képzelet.

8. Az érzelmek meghatározása, az érzelmek összetevői és az érzelemelméletek. Stressz és megküzdés.

9. A motiváció alapfogalmai (motívum, szükséglet, drive, külső és belső motiváció), a motívumok hierarchiája

(A. Maslow, H. Murray). Humán motívumok (kompetenciaigény, teljesítménymotiváció).

A tehetség és kibontakoztatásának lehetőségei

3.4.3.5.3 Személyiséglélektan

18/18 óra

- A személyiséglélektan fogalma
- A személyiség fogalma
- A személyiség kialakulása, fejlődése
- A személyiség fejlődését befolyásoló tényezők
- A személyiség tipológiai megközelítése
- Személyiségelméletek
- A jellem
- Az érett személyiség kritériumai

3.4.3.5.4 Fejlődéslélektan

72/67 óra

A fejlődés értelmezése, alapkérdései. A fejlődéslélektan vizsgálati módszerei. A fejlődés átfogó elméletei. A fejlődéslélektan tárgya, alapvető kérdései

A pszichikai fejlődéstörvények

A fejlődés fogalma, menete, mozgatórugói

A fejlődést befolyásoló tényezők

A szocializáció és a szociális tanulás

A család mint rendszer

Elsődleges és másodlagos szocializáció.

Életkori szakaszok jellemzői

Erikson és Piaget fejlődésmoделlje Fejlődésbeli eltérések és különbségek, a fejlődés zavarai.

Az élet kezdete. A magzati fejlődés. A magzat egészségét befolyásoló tényezők.

A születés. Az újszülött állapota. A reflexek. Az újszülött képességei.

A korai anya-gyermek kapcsolat. A korai kötődés és szerepe a személyiségfejlődés alakulásában A kötődés fogalma, a kötődés mintázatai, zavarai (Harlow, Ainsworth, Spitz, Bowlby, Danzinger-Frankl).

A világ megismerésének fejlődése csecsemő- és kisgyermekkorban: mozgás és észlelés fejlődése, a szenzomotoros szakasz és alszakaszai, a tárgyállandóság. A beszéd kialakulása és fejlődése.

Az óvodáskor: érzelmi fejlődés, agresszió és proszociális viselkedés. Az érzelmek és az akarati élet fejlődése. Az énkép és az éntudat fejlődése

A gondolkodás fejlődése

Gondolkodás és észlelés fejlődése óvodáskorban, a műveletek előtti szakasz jellemzői, egocentrikus és prekauzális gondolkodás, a gyermeki világkép.

A mozgás fejlődése óvodáskorban. Játék és feszültségvezetés, játékfejlődés. Mese és a képzelet, a kettős tudat. A rajzfejlődés. A játék, a rajz és a mesék szerepe a gyermek fejlődésében

Óvoda-iskola átmenet és iskolakészültség, az eredményes iskolakezdés megsegítése.

A kisiskolás kor: teljesítmény és az érzelmi fejlődés, a szabályjáték. A társas kapcsolatok fejlődése. A gondolkodás fejlődése kisiskoláskorban: a konkrét műveletek szakasza. Az intelligencia és a kreativitás fejlődése
A verbális és a nonverbális kommunikáció fejlődése
A serdülőkor: testi fejlődés és az énkép alakulása, az identitás, identitáskrízisek.
A gondolkodás fejlődése serdülőkorban: a formális műveletek szakasza. Az erkölcsi fejlődés. A társas kapcsolatok fejlődés: az átpártolás.
Ifjúkor, felnőttkor, időskor.

3.4.3.5.5 Szociálpszichológia

36/31 óra

A szociálpszichológia fogalma, tárgya, kutatási területei
Szociálpszichológiai neves kísérletek
Interakció-kommunikáció, az emberek közötti kapcsolattartás jellemzői
A személyészlelés (személypercepció)
Fizikai és szociális észlelés
Pontosság az érzelmek észlelésében, a hangulat befolyásoló hatása
Gondolkodási sztereotípiák mások megismerésében (előítélet, stigma)
A társas kapcsolatokat befolyásoló tényezők
A konfliktus fogalma, fajtái, konfliktuskezelési stratégiák
A státusz és a szerep
A szereptanulás, szocializáció
A szerepfeszültség, szerepkonfliktus
A csoport fogalma, típusai, a csoport működése
A csoporthoz tartozás motivációi és a csoportdinamika
A csoporton belüli szerepek, spontán vezetők szerepe a csoportban
A társas befolyásolás: konformitás, engedelmesség, vezetés
Agresszivitás, a bántalmazás okai, formái, a kezelés és a megelőzés lehetőségei

3.4.3.5.6 A gyermeknevelés pszichológiája

31/31 óra

A gyermekek/gyermekcsoportok megismerésének módszerei
Az óvodás gyermek személyisége
Az iskolaérett gyermek
A pedagógus/nevelő személyisége, az óvodai nevelés légköre
A vezetési, nevelési stílusok fogalma és fajtái
A nevelési attitűd fogalma és típusai
Intézményi szocializáció a bölcsődében és óvodában
Társas készségek, szociális kompetencia óvodáskorban
Kötődés és szeretetnyelv a nevelő és a gyermek között
Érzelmi nevelés, érzelmi intelligencia fejlesztése gyermekkorban
Magatartási és beilleszkedési nehézségek, zavarok
Lelki egészségvédelem gyermekkorban

Az óvodáskorú gyermek világképe, gondolkodása
A mese és a gyermeki világkép
A mesei kettős tudat
Mese és a képzelet kapcsolata, fejlesztő hatása
Az érzelmi intelligencia fejlesztése mesékkel
A gyermekkorú mesekorszakok
A mese személyiségfejlesztő hatásai
A játék pszichológiai szemmel
A játék fogalma és jelentősége, legfontosabb sajátosságai és jellemzői
Miért játszunk? Játékelméletek
Játék és motiváció
A játék külső feltételei
Játékfajták
Játék és fejlődés
Szabadjáték
A játékdiagnosztika és -terápia

3.4.4 Pedagógiai gyakorlat tantárgy

126/126 óra

3.4.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A pedagógiai gyakorlat célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek a bölcsődék, köznevelési és szakképző intézmények szakmai munkájába, megismerjék a nevelés és oktatás különböző színtereit. Legyenek tájékozottak az itt végzendő pedagógiai munka jellegével, az alkalmazott módszerekkel. A megszerzett tapasztalatokat el tudják helyezni a személyiségfejlődés segítésének rendszerében, a megismert új elemekkel szélesítsék pedagógiai tudásukat.

3.4.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: pedagógiatanár, felsőfokú csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvodapedagógus, tanító, szociálpedagógus, gyógypedagógus, pedagógus végzettséggel rendelkező egyéb szakember.

3.4.4.3 A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (bölcsőde, óvoda, iskola, szakszolgálati intézmény, egybefüggő szakmai gyakorlat stb.) kell lebonyolítani 12-16 fős csoportokban.

3.4.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elméleti ismereteit alkalmazza a mindennapok gyakorlatában és speciális helyzetekben.	Tudja a pedagógiai, pszichológiai, oktatással-neveléssel kapcsolatos fogalmakat.	A felsőfokú végzettségű pedagógus/szakember irányítása mellett önállóan végzi szakirányú gondozó-nevelő munkáját.	Feladatait, munkáját a szakmai, etikai szabályok betartásával és betartatásával végzi.	Információ gyűjtése, felhasználása, tárolása
Részt vesz az intézmény adminisztrációs feladataiban, írásos dokumentumokat, nyilvántartásokat, foglalkozásterveket, környezet- és esettanulmányt készít, szükség szerint üzenetet ír és nyomtatványt tölt ki.	Azonosítja az intézmények adminisztrációs feladatait, a nyilvántartások, környezet- és esettanulmány készítésének módját és szabályait	A felsőfokú végzettségű pedagógus/szakember irányítása mellett önállóan végzi adatgyűjtéssel és dokumentálással kapcsolatos munkáját.	Feladatait, munkáját a szakmai, etikai szabályok betartásával és betartatásával végzi.	Információ gyűjtése, felhasználása, tárolása Digitális, internet alapú kommunikáció Digitális tartalmak létrehozatala
A pedagógus/szakember instrukciói alapján segíti a játéktevékenységet. Kreatívan alkalmazza az életkori sajátosságoknak megfelelő játékokat. Egyszerű játékeszközöket készít.	Meghatározza a különböző életkorokra jellemző játéktevékenységeket, azok eszközeit, szerepüket a személyiségfejlődésben.	A felsőfokú végzettségű pedagógus/szakember irányítása mellett önállóan végzi szakirányú gondozó-nevelő munkáját.	A játéktevékenységet a gyermekek életkori fejlettségének és testi épségének figyelembevételével segíti.	Problémamegoldás, gyakorlati alkalmazás
Szakszerűen megfigyeli és megismeri a gyermek, serdülő, fiatal tevékenységeit.	Alkalmazza a gyermek/tanuló megfigyelésének és megismerésének módjait, és megérti ezek pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételeit.	Kompetenciájának megfelelően megfigyeléseket végez, az adatokat, információkat a szempontoknak megfelelően pontosan dokumentálja.	A munkája során figyelembe veszi a gyermekek/tanulók egyéni sajátosságait. A gyermek megismerése során megszerzett információkat etikusan kezeli.	A gyermekek, serdülők, fiatalok megismerésének, megfigyelésének eredményeit elektronikus dokumentumokban is tudja rögzíteni és rendszerezni.
Segíti a gyermekek/tanulók játék, munka és tanulási tevékenységeit.	Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a gyermekek/tanulók különböző játék, munka és tanulási	A pedagógus útmutatása szerint előkészíti a tevékenységeket, valamint segíti a	Munkája során támogatja a kreativitást és az önálló próbálkozást. A	A tevékenységek előkészítésében és kivitelezésében IKT eszközöket használ.

A szakember útmutatási szerint részt vesz az előkészítésben és a kivitelezésben	tevékenységeiről, valamint ezek tervezéséről, szervezéséről, kivitelezéséről.	gyermeket a megvalósításban.	gyermek, serdülő, fiatalok sajátosságainak megfelelően segítséget nyújt a feladat elvégzésében.	
Előkészíti a különböző művészeti tevékenységet és közreműködik a megvalósításában.	Ismeri az életkornak megfelelő művészeti tevékenységeket és azok alkalmazásának módjait (gyermekirodalom, ének-zene, dramatizálás, kreatív alkotó tevékenységek és mozgáskultúra).	A pedagógus útmutatása szerint előkészíti a művészeti tevékenységeket, valamint segíti a gyermeket a megvalósításban.	Munkája során támogatja a kreativitást és az önálló próbálkozást	A művészeti tevékenységek előkészítésében, kivitelezésében IKT eszközöket használ.
A gondozási és egészségnevelési feladatokat szakszerűen, a gyermek, serdülő, fiatal sajátosságainak, szükségletének megfelelően végzi. Biztonságos környezetet teremt a gyermek, serdülő, fiatalok fejlődéséhez.	Megnevezi az egészséges fejlődés jellemzőit a különböző életkorokban. Meghatározza a napirendhez kapcsolódó gondozási és egészségnevelési feladatokat. Korszerű egészségnevelési ismeretekkel rendelkezik.	Kompetenciának megfelelően gondozási és egészségnevelési feladatokat végez.	Munkája során türelemmel, empatikusan végzi gondozási-egészségnevelési feladatait. Figyel a biztonságos környezetre és a balesetek megelőzésére.	Egészségnevelési feladataihoz kapcsolódóan IKT eszközöket használ.
Közreműködik a szabadidős programok tervezésében, szervezésében és lebonyolításában. A programokhoz kapcsolódóan ötleteket, javaslatokat fogalmaz meg.	Ismeri a különböző intézmények szokásos szabadidős programjait, rendezvényeit, ünnepélyeit, valamint az azokhoz kapcsolódó tervezési, szervezési feladatokat.	Az útmutatásnak megfelelően részt vesz a szabadidős programok, rendezvények, ünnepélyek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában.	Megjelenésében és viselkedésében példát mutat a gyermek/tanuló számára a különböző programokon. Munkája során támogatja a gyermek ünnepéhez, hagyományokhoz kapcsolódó értékrendjének fejlődését.	A programok tervezése, előkészítése és kivitelezése során IKT és audiovizuális eszközöket használ.

Kiegyensúlyozott interperszonális kapcsolatokat alakít ki, adekváтан kommunikál, valamint együttműködik a családdal.	Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a családról és annak egészséges működéséről. Azonosítja a diszfunkcionális család, a családi krízisek és a veszélyeztetett, valamint a hátrányos helyzetű gyermek jellemzőit, a prevenció és beavatkozás lehetőségeit.	Támogatja a nevelő/pedagógus munkáját. Felismeri a veszélyeztetettség jellemzőit, szükség szerint jelzéssel él a gyermekvédelem megfelelő szakembere felé.	Munkáját empatikusan, toleránsan és előítéletmentesen végzi. Kompetenciájának megfelelően biztosítja a gyermekek/tanulók egyenlő bánásmódját.	A családdal való együttműködés során szükség szerint IKT eszközöket használ.
--	--	--	---	--

3.4.4.6 A tantárgy témakörei

3.4.4.6.1 „Kicsi vagyok én, majd megnövök én”

18/18 óra

A különböző életkorú (0-18 év) gyermekek, serdülők, fiatalok fejlődésének jellemzői:

- testi és mozgásfejlődés
- gondolkodás fejlődése
- érzelmi és akarati fejlődés
- beszédfejlődés
- szocializáció, énefejlődés
- önkiszolgálás

Az óvoda működésének megismerése

Ismerje meg a nevelési-oktatási intézmények működésének törvényi feltételeit.

3.4.4.6.2 A gyermekek, serdülők, fiatalok és az intézmények megismerésének lehetőségei

30/30 óra

A bölcsőde és a köznevelési és szakképző intézmények, alternatív pedagógiai intézmények, civil szervezetek, stb. működésének megismerése (jogszabályi háttér, intézményi rendszer, adott intézmény személyi feltételei, épület felépítése, működési feltételei)

A gyermekek, serdülők, fiatalok megismerésének módjai, a megfigyelés, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.

A játék, munka, tanulás pedagógiai/pszichológiai alapjainak megfigyelése.

3.4.4.6.3 A gyermekek, serdülők, fiatalok tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése 30/30 óra

A gyermekek, serdülők, fiatalok fejlettségének mutatói, életkorának megfelelő fejlettség (9-10. évfolyam; 13. évfolyam)

A társas kapcsolatok alakulása, jellemzői

A nevelő és a gyermek/tanuló kapcsolata

3.4.4.6.4 Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása 12/12 óra

A gondozás szerepe a nevelési folyamatban

Az egészséges életmódra nevelés területei: a gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése

A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése

A gyermekek testi képességei fejlődésének segítése

A gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése; az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása

A gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet feltételei

Gondozási tevékenység elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján

Rendelkezzen a gondozási folyamatok szervezését elősegítő képességekkel

Kapcsolódjon be a gondozási folyamatok szervezésébe és lebonyolításába.

3.4.4.6.5 Tevékenységekhez kapcsolódó kreatív alkotás 36/36 óra

A kézműves munkafolyamatok alkalmazása (tervezés, anyag- és technikaválasztás, kivitelezés, díszítés)

A természetes anyagok és felhasználási lehetőségeik, öko-design, újrahasznosítás

A rajzolás, festés, mintázás alapelemei, különböző technikák alkalmazásának módjai

Dekoráció, ajándék- és játékkészítés lehetőségei

Báb-, makett- és díszletkészítés, dekoratív felületalakítás

Népművészethez és néphagyományhoz kapcsolódó tárgyak készítése

Szemléltető eszközök készítésének lehetőségei, technikái

A manuális tevékenységek szerepe a gyermek mozgás- és személyiségfejlődésében: vizuális technikák megismerése

Javaslat a pedagógiai gyakorlat megszervezéséhez:

A gyakorlati órák szervezése csoportbontásban történik.

- **9. évfolyamon** elsősorban a különböző gyermekjóléti, gyermekvédelmi és köznevelési, szakképző intézmények, alternatív pedagógiai intézmények, civil szervezetek (bölcsőde, óvoda, pedagógiai szakszolgálat, általános iskola, köznevelési, szakképző intézmények, stb.) működésének megismerése a cél, valamint a későbbi évfolyamok gyakorlatának előkészítése meghatározott tananyag tartalmakkal, pl.: megfigyelés módszere. **A gyakorlat iskolai gyakorlatként valósul meg.** A tanulók a pedagógiai gyakorlat oktatójával látogatnak el a gyakorlólhelyekre. **Alkalomszerűen, monitorozó jelleggel, de meghatározott szempontok szerint látogatják meg az intézményeket.**
- **10. évfolyamon** az elsődleges cél a bölcsőde belső világának és a bölcsődés korú gyermekek jellemzőinek megismerése. Az életkorhoz kötődve a gyermekirodalom, ének-zene, játéktevékenység megismerése, a nevelő feladatainak megismerése és segítése. A bölcsődei gondozási tevékenységekkel való megismerkedés. **A gyakorlat iskolai gyakorlatként valósul meg.** A tanulók a pedagógiai gyakorlat oktatójával látogatnak el a gyakorlólhelyekre. **Havi rendszerességgel töltik a gyakorlatot a bölcsődében.**
- **1/13. évfolyamon** elsősorban a különböző gyermekjóléti és köznevelési, szakképző intézmények, alternatív pedagógiai intézmények, civil szervezetek (bölcsőde, óvoda, pedagógiai szakszolgálat, általános iskola stb.) működésének megismerése a cél, valamint a későbbi évfolyamok gyakorlatának előkészítése meghatározott tananyag tartalmakkal, pl.: megfigyelés módszere. **A gyakorlat iskolai gyakorlatként valósul meg** (heti 1 nap, napi 7,5 óra). A tanulók a pedagógiai gyakorlat iskolai oktatójával látogatnak el a gyakorlólhelyekre.
 - **A képzés során** alkalomszerűen, monitorozó jelleggel, de meghatározott szempontok szerint látogatják meg az intézményeket.
 - A tanév első félévében elsődleges cél a bölcsőde belső világának és a bölcsődés korú gyermekek jellemzőinek megismerése. Az életkorhoz kötődve a gyermekirodalom, ének-zene, játéktevékenység megismerése, a nevelő feladatainak megismerése és segítése. A bölcsődei gondozási tevékenységekkel való megismerkedés. **A gyakorlat iskolai gyakorlatként valósul meg.** A tanulók a pedagógiai gyakorlat iskolai oktatójával látogatnak el a gyakorlólhelyekre. **Havi rendszerességgel (lehetőleg havonta egyszer) töltik a gyakorlatot a bölcsődében.**
 - A második félévben a gyakorlat tartalma: az óvodai gyakorlat tantárgy tematikája szerint folytatódik.

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Az Óvodai nevelési feladatok tanulási terület oktatásának célja, az óvodai alapeladatokból eredő tevékenységformák megismerése. A tanuló összekapcsolja előzetes pedagógiai, pszichológiai ismereteit a gyermekek harmonikus nevelése érdekében. Képessé válik a különböző óvodai nevelési folyamatok szakszerű támogatására, a gyermekek személyiségfejlődésének segítésére.

3.4.1 Óvodai nevelés tantárgy

147/147 óra

3.4.1.1. A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló megismerje az óvodai nevelés, gondozás alapvető céljait, feladatait, a tevékenységirányítás módszereit, a tehetséggelisztés, -fejlesztés óvodai lehetőségeit. A tantárgy tanulása során képessé válik arra, hogy önállóan tudja támogatni a gyermekek óvodai tevékenységeit az óvodapedagógus irányítása alapján.

3.4.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: pedagógiatanár, óvodapedagógus

3.4.1.3 A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.4.1.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Közreműködik az óvodai nevelési feladatainak megvalósításában.	Megnevezi az óvodai nevelési célját, feladatait, sajátosságait.	Az óvodapedagógus irányításával, önállóan végzi munkáját.	Az óvodáskorú gyermek életkori sajátosságait figyelembe véve segíti az óvodapedagógus munkáját.	Önálló információgyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi és etikai szabályok betartásával.
Figyel az egyéni sajátosságokra. Differenciáltan végzi munkáját. Egyénre szabott fejlesztő játékokat alkalmaz.	Azonosítja a korosztály sajátosságait és a gyermekek egyéni szükségleteit, igényeit, szokásait.	Észreveszi az egyéni különbségeket, az eltérő fejlődési ütemhez igazodva segíti a gyerekek óvodai tevékenységeit.	Empatikusan fordul a gyermekekhez, egyéni igényeikre reagál.	Az információforrások kritikus használata.
Egyezteteti a napi nevelési/gondozási feladatokat.	Tudja az óvodai	Az óvodapedagógus	A napirend megvalósítása	A gyermekek megismerésének

si feladatok napirendet és a sal	során	,
menetét az hozzá együttműködve,	következetese	megfigyelésének
óvodapedagóguss kapcsolódó önállóan végzi n, egyúttal	eredményeit	
al. A helyes feladatokat. munkáját.	rugalmasan	elektronikus
szokások kialakításában	végzi	dokumentumokb
aktívan	munkáját.	an is tudja
közreműködik.		rögzíteni és
		rendszerezni

Az óvodai programok tervét követi.	Megnevezi az óvodai élet	Az óvodapedagógus irányítása mellett önállóan végzi munkáját a programok lebonyolítása során.	Tiszteli az óvodai élet hagyományait, a gyermekeket motiválja a programokban való részvételre.	Létrehoz és használ digitális tartalmakat.
Bekapcsolódik a programok, ünnepi események szervezési feladataiba.	programjait a programok, ünnepek szervezésének alapvető feladatait.			A tevékenységek előkészítésében és
Bekapcsolódik a gyermekek óvodai tevékenységeinek tervezésébe, előkészítésébe, lebonyolításába, segíti azokat megvalósítását.	Ismeri az óvodás gyermekek tevékenységeit és azok megvalósításán ak alapelveit, módszereit, szabályait.	Az óvodapedagógus irányításával önállóan segíti a gyermekek tevékenységeit.	Bátorítja a gyermekek önálló tevékenykedés ét, pozitív megerősítéssel motiválja őket az aktív részvételre.	kivitelezésében IKT eszközöket használ.

3.4.1.5 A tantárgy témakörei

3.4.1.5.1 Az óvodai nevelés alapjai	18/18 óra
-------------------------------------	-----------

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának megismerése
Óvodakép, gyermekkép

Az óvodai nevelés feladata, célja, alapelvei, sajátosságai

Az óvoda személyi és tárgyi feltételei

Az óvodai nevelés szereplői, szakmai kapcsolatrendszere

Az óvodai nevelő szerepe és tulajdonságai

Egyéni bánásmód az óvodai nevelő tevékenységében

A családi és az óvodai nevelés összhangja

Egy konkrét óvoda pedagógiai programjának megismerése

Balesetvédelem és biztonság megteremtése az óvodai tevékenységek közben

3.4.1.5.2 Nevelési területek az óvodában	49/49 óra
--	-----------

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Egészségnevelés, egészségfejlesztés

Környezeti nevelés

Napirendi tevékenységek és gondozási feladatok segítése

Az óvodai élet tevékenységi formái

Játék (szabadjáték, nevelés a játékban, viselkedési problémák a játékban, a játékségítés általános alapelvei)

Verselés, mesélés

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Mozgás

A külső világ tevékeny megismerése (közlekedés, tájékozódás)

Munka jellegű tevékenységek

Tevékenységekben megvalósuló tanulás (mesterségek megismerése, játékos matematikai nevelés)

3.4.1.5.3 Óvodai tevékenységirányítás módszerei

49/49 óra

Gyermekekörzpontúság, játékkörzpontúság

A didaktikai alapelvek érvényesítése (tudatosság és aktivitás, szemléletesség, elmélet és gyakorlat kapcsolata, az ismeretek tartós elsajátítása, a tanulás rendszeressége, közösségi élet és a gyermekkel való egyéni bánásmód, az óvoda és az élet kapcsolata, tudományosság, fokozatosság, a tanulás motivációja, a tudás tartóssága)

A gyermekek motiválása, cselekvésre készítése

Irányított megfigyelésre épülő tanulás, tapasztalatszerzés

A felfedezési tanulás lehetőségei

Az utánzásos minta- és modellkövetési magatartás és viselkedéstanulás

Spontán játékos tapasztalatszerzés

Gyakorlati problémamegoldás

Cselekvési tanulás

Gyermekek kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés

Társas kapcsolatokra, együttműködésre építő módszerek (kooperatív és projektmunka az óvodában)

Fokozatosság az önállóságra nevelésben

Pozitív életér kialakítása az óvodai csoportban (fegyelem, fegyelmezetlenség, tekintély)

A fegyelmezetlenség megelőzésének módszerei

3.4.1.5.4 Tehetségigérek az óvodában

31/31 óra

Mi a tehetség? A tehetséggondozás indokoltsága

Történelmi áttekintés

Tehetségmodellek (Renzulli, Mönks, Czeizel Endre)

A tehetségterületek megismerése (intellektuális, nyelvi, zenei, matematikai-logikai, vizuális-téri, test-mozgásos, szociális-interperszonális)

A tehetségigérek megtalálása óvodás korban, a tehetség felismerésének lehetőségei

A tehetségigérek jellemzői óvodás korban

A tehetség és a kreativitás kapcsolata

Az egyéni és csoportos tehetségfejlesztés lehetőségei az óvodában

A tehetséggondozás során felmerülő nevelési problémák

Az óvodai nevelő feladatai a tehetségfejlesztésben

3.4.2 Óvodai gyakorlat

577/552 óra

3.4.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az óvodai gyakorlat célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek az óvoda szakmai munkájába. Legyenek tájékozottak az itt végzendő pedagógiai munka jellegével, az alkalmazott módszerekkel. A megszerzett tapasztalatokat el tudják helyezni a személyiségfejlődés rendszerében, a megismert új elemekkel szélesítsék pedagógiai tudásukat.

3.4.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: pedagógiatanár, felsőfokú csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvodapedagógus, tanító, szociálpedagógus, gyógypedagógus, pedagógus végzettséggel rendelkező egyéb szakember.

3.4.2.3 A képzés órakeretének legalább 30 %-át az óvodai gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani 12-16 fős csoportokban.

3.4.2.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az óvoda működési szabályainak megfelelően, szakszerűen végzi nevelő munkáját.	Tudja az óvoda működésének személyi, tárgyi feltételeit, valamint, az óvodai nevelés alapvető dokumentumait, (pedagógiai program, házirend, nevelés dokumentáció).	Kompetenciahatárait megtartva felelősen végzi munkáját.	Etikusan, a gyermekek szükségleteit, igényeit figyelembe véve végzi munkáját.	Önálló információgyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi és etikai szabályok betartásával.
A gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak megfigyelését, megismerési módjait szakszerűen alkalmazza munkája során.	Azonosítja a gyermekek és gyermekcsoportok életkori jellemzőit és az eltérő fejlődési jellemzőket.	A gyermekek és gyermekcsoportok megismerését az óvodapedagógusok irányítása mellett önállóan végzi.	A gyermek és gyermekcsoportok megismerése során keletkezett adatokat az adatvédelmi és etikai alapelveknek megfelelően kezeli.	Az információforrások kritikus használata. A gyermekek, megismerésén ek, megfigyelésén ek eredményeit elektronikus dokumentumokban is tudja

				rögzíteni és megszerezni.
A különleges bánásmódot igénylő gyermek neveléséhez kapcsolódó gondozási feladatokat ellátja.	Felismeri a különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelési-gondozási sajátosságait, szükségleteit.	Támogatja az óvodapedagógus, gyógypedagógus speciális gondozó-nevelő munkáját	Az egyéni bánásmód tiszteletben tartásával végzi munkáját.	Létrehoz és használ digitális tartalmakat. A tevékenységek előkészítésében és kivitelezésében IKT eszközöket használ.
Részt vesz az intézmény adminisztrációs feladataiban. Mulasztási naplót vezet.	Megnevezi az óvoda adminisztrációs feladatait. Tudja a dokumentumok vezetésének módját és szabályait.	Az óvodapedagógus irányítása mellett önállóan végzi adatgyűjtéssel és dokumentálással kapcsolatos munkáját.	Feladatait, munkáját a szakmai, etikai szabályok betartásával végzi.	Információgyűjtése, felhasználása, tárolása. Digitális, internet alapú kommunikáció.
Kreatívan alkalmazza az életkori sajátosságoknak megfelelő játékokat. Egyszerű játékeszközöket készít.	Meghatározza a különböző életkorokra jellemző játéktevékenységeket, azok eszközeit, szerepüket a személyiségfejlődésben.	Az óvodapedagógus irányítása mellett önállóan végzi munkáját.	A játéktevékenységet a gyermekek életkori fejlettségének és testi épségének figyelembevételével támogatja.	Digitális tartalmak létrehozatala.
Segíti a gyermekek játék, munka és tanulási tevékenységeit. A szakember útmutatási	Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a gyermekek különböző játék, munka és tanulási tevékenységeiről, valamint ezek tervezéséről,	Az óvodapedagógus útmutatása szerint előkészíti a tevékenységeket, valamint segíti a gyermekeket a	Munkája során támogatja a kreativitást és az önálló próbálkozást. A gyermekek sajátosságainak megfelelően segítséget nyújt	A tevékenységek előkészítésében és kivitelezésében IKT

szerint részt vesz az előkészítésben és a kivitelezésben.	szervezéséről, kivitelezéséről.	megvalósításban.	a feladat elvégzésében.	eszközöket használ.
Előkészíti a különböző művészeti és kreatív tevékenységet és közreműködik a megvalósításában.	Ismeri az életkornak megfelelő művészeti tevékenységeket és azok alkalmazásának módjait (gyermekirodalom, ének-zene, dramatizálás, kreatív alkotó tevékenységek és mozgáskultúra).	Az óvodapedagógus útmutatása szerint előkészíti a művészeti tevékenységeket, valamint segíti a gyermekeket a megvalósításban.	Munkája során támogatja a kreativitást és az önálló próbálkozást.	A művészeti tevékenységek előkészítésében, kivitelezésében IKT eszközöket használ.
A gondozási és egészségnevelési feladatokat szakszerűen, a gyermek sajátosságainak, szükségletének megfelelően végzi.	Megnevezi az egészséges fejlődés jellemzőit a különböző életkorokban. Meghatározza a napirendhez kapcsolódó gondozási és egészségnevelési feladatokat.	Kompetenciának megfelelően gondozási és egészségnevelési feladatokat végez.	Munkája során türelemmel, empatikusan végzi gondozási-egészségnevelési feladatait. Figyel a biztonságos környezetre és a balesetek megelőzésére.	Egészségnevelési feladataihoz kapcsolódóan IKT eszközöket használ.
Biztonságos környezetet teremt a gyermekek fejlődéséhez.	Korszerű egészségnevelési ismeretekkel rendelkezik.			
Közreműködik a szabadidős programok tervezésében, szervezésében és	Megnevezi az óvoda szokásos szabadidős programjait, rendezvényeit, ünnepélyeit, valamint az	Az útmutatásnak megfelelően részt vesz a szabadidős programok, rendezvények,	Megjelenésében és viselkedésében példát mutat a gyermekek számára a különböző	A programok tervezése, előkészítése és kivitelezése során IKT és audiovizuális

lebonyolításában. A programokhoz kapcsolódóan ötleteket, javaslatokat fogalmaz meg.	azokhoz kapcsolódó tervezési, szervezési feladatokat.	ünnepélyek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában.	programokon. Munkája során támogatja a gyermekek ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó értékrendjének fejlődését.	eszközöket használ.
Kiegyensúlyozott interperszonális kapcsolatokat alakít ki, adekvátan kommunikál, együttműködik a családdal.	Érti a családi és az óvodai nevelés kapcsolatának jelentőségét. Megnevezi a gyermekvédelemhez kapcsolódó prevenció és beavatkozás lehetőségeit.	Támogatja a családdal való kapcsolattartásban az óvodapedagógus munkáját. Felismeri a veszélyeztettség jellemzőit, szükség szerint jelzéssel él.	Munkáját empatikusan, toleránsan és előítéletmentesen végzi. Kompetenciájának megfelelően biztosítja a gyermekek egyenlő bánásmódját.	A családdal való együttműködés során szükség szerint IKT eszközöket használ.
Bekapcsolódik az anyanyelvi – értelmi fejlődés folyamatba.	Meghatározza az anyanyelvi-értelmi fejlesztés lehetőségeit óvodás korban.	Az óvodapedagógus irányításával alkalmazza a fejlesztés módszereit, eszközeit.	Kommunikációjával példát mutat. Támogatja a gyermekek sokoldalú megismerő tevékenységeit.	
Felhasználja a környezettudatos nevelés óvodai lehetőségeit, eszközeit.	Érti a környezettudatos nevelés fontosságát, feladatait.	Együttműködik az óvodapedagógussal a környezettudatos nevelés feladatainak megvalósításában.	Elkötelezett a környezettudatos szemlélet kialakításában, példát mutat.	
Bekapcsolódik a mozgásfejlesztés folyamatába.	Megnevezi a mozgásfejlesztés lehetőségeit és feladatait,	Az óvodapedagógus útmutatásával végzi a mozgásfejleszté	Sokszínű mozgásos tevékenységre	

Az életkornak megfelelő fejlesztő módszereket, eszközöket szakszerűen használja.	módszereit óvodáskorban.	shez kapcsolódó feladatait.	ösztönzi a gyermekeket.
Részt vesz az ünnepek, programok előkészítésében, lebonyolításában.	Érti a hagyományörzés, értékátadás fontosságát; ismeri ezek lehetőségeit (jeles napok, ünnepélyek, rendezvények).	Az óvodapedagógussal együttműködik a tervezés, szervezés, lebonyolítás folyamatában.	Elkötelezett a hagyományok megőrzésében és átadásában.

3.4.2.5 A tantárgy témakörei

3.4.2.5.1 Az óvoda működésének megismerése 18/9 óra

Az óvoda működésének megismerése (az adott intézmény személyi feltételei, az épület felépítése, működési feltételei)

Az óvoda pedagógiai programjának, házirendjének megismerése

Az óvodai nevelés dokumentációjának megismerése (csoportnapló, az óvodás gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció, felvételi és mulasztási napló)

Adminisztrációs feladatok az óvodában

Felvételi és mulasztási napló vezetése

A csoportba járó gyermekek adatainak kezelése, adatvédelem

3.4.2.5.2 A gyermek tevékenységének megfigyelése, támogatása, problémahelyzetek elemzése 134/129 óra

A tanuló önálló vagy szervezett tapasztalatszerzés során figyelje meg a gyermekek testi és lelki sajátosságaira épülő nevelési/gondozási folyamatokat(befogadás, gondozás, szoktatás, fejlesztés) és a nevelési/oktatási intézmények feltételrendszerét.

Ismerkedjen meg az életkori sajátosságoknak megfelelően szervezett napközbeni gyermekellátás/oktatás rendszerével, funkcióival.

a tanuló fejlessze a megfigyelő- és elemző készségét, empátiás és tolerancia képességét

-legyen képes a megfigyelések rögzítésére

-legyen képes felismerni a gyermekek életkori és egyéni sajátosságaira épülő nevelés/gondozás,oktatás törvényszerűségeit, jellemzőit

- legyen képes elemezni a nevelés/gondozás folyamatát

A gyermekek fejlettségének mutatói, életkorának megfelelő fejlettség
 Az óvodai befogadás folyamata, alapelvei, nehézségei
 A társas kapcsolatok alakulása, jellemzői
 A nevelő és a gyermek kapcsolata
 A játék, munka, tanulás pedagógiai/pszichológiai alapjainak megfigyelése
 A gyermek játéktevékenységének alakulása
 Játéktevékenység segítése
 A gyermek rajz-ábrázolás tevékenységének fejlődése, rajzok alapján a gyermek fejlettségének mutatói
 A különleges bánásmódot igénylő gyermek: sajátos nevelési igényű gyermek, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, kiemelten tehetséges gyermek
 A gyermekek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése
 Az óvodai élet tevékenységi formáinak megfigyelése, segítése
 Játék (szabadjáték, nevelés a játékban, viselkedési problémák a játékban, a játéksegítés általános alapelvei)
 Verselés, mesélés
 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc
 Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
 Mozgás
 A külső világ tevékeny megismerése (közlekedés, tájékozódás)
 Munka jellegű tevékenységek
 Tevékenységekben megvalósuló tanulás (mesterségek megismerése, játékos matematikai nevelés)

3.4.2.5.3 Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása 103/98 óra

- a tanuló lássa át a gondozási feladatok folyamatát
- rendelkezzen a gondozási folyamatok szervezését elősegítő képességekkel
- Kapcsolódjon be a gondozási folyamatok szervezésébe és lebonyolításába.

A gondozás szerepe a nevelési folyamatban
 Az egészséges életmódra nevelés területei: a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése
 A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése

A gyermekek testi képességek fejlődésének segítése

A gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése; az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása

A gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet feltételei

Gondozási tevékenység elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján

Az óvodai neveléshez kapcsolódó gondozási tevékenységek megfigyelése és kivitelezése

Az egészséges életmód igényének és szokásainak kialakítása

A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;

A testápolás, szobatisztaságra nevelés, a tisztálkodás, öltözködés segítése és szokásainak kialakítása

A kulturált étkezés szokásainak kialakítása

A nyugodt alvás, pihenés biztosítása

Az egészséges és biztonságos környezet megteremtése

Speciális gondozási feladatok ellátása

3.4.2.5.4 Anyanyelvi és értelmi fejlesztés megfigyelése, segítése 67/65 óra

- a tanuló legyen képes szakember irányításával, később önállóan megvalósítani a mesélés, verselés és a mozgás tevékenységet, azt figyelemmel kísérni, s az elvégzett feladatokat elemezni
- a hallgató legyen képes helyzetteremtésre a spontán anyanyelvi és mozgásos játéktevékenységhez, és szervezni a fejlesztő játéktevékenységeket
- rendelkezzen irányító- és játszóképességgel, önismerettel
- rendelkezzen az anyanyelvi és a mozgásos neveléshez szükséges képességekkel
- rendelkezzen a mesélés, verselés bemutatóinak elemzési képességével, gyakorolja az önreflexiót

A mondókák, versek, mesék kiválasztása

A mesélés

Mondókák, versek bemutatása, gyakorlása a gyerekekkel

Éneklés, énekek bemutatása, gyakorlása a gyerekekkel

Az elsajátított előkészítő gyakorlatok alkalmazása (a szakember irányításával) az óvodások körében

3.4.2.5.5 Tevékenységekhez kapcsolódó kreatív alkotás 67/64 óra

A tanuló legyen képes az ének, zene, énekes játék, gyermektánc és a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka területen irányított és spontán tevékenységek tervezésére, megvalósítására, reflektált megfigyelésekre, és a mindezeket elősegítő dokumentációk elkészítésére, ellenőrzésére és javítására

A gyakorlatvezető óvodapedagógus bemutatóin ismerkedjen meg az ének, zene, énekes játék, gyermektánc és a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, valamint a mesélés, verselés és az irányított mozgásos irányított tevékenységek megvalósításának lehetőségeivel.

A tanuló legyen képes önálló, tevékenységét biztosító, azt figyelemmel kísérő, elemző feladatok végzése .

Legyen képes helyzetteremtésre a spontán énekes, vizuális játéktevékenységhez, valamint legyen képes szervezni és vezetni a fejlesztő játéktevékenységeket .

Rendelkezzen a vizuális és zenei neveléshez szükséges képességekkel

rendelkezzen az ének, zene, énekes játék, gyermektánc és rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, valamint a mesélés, verselés és mozgásos irányított tevékenységek bemutatóinak elemzési képességével.

A manuális tevékenységek szerepe a gyermek mozgás- és személyiségfejlődésében: vizuális technikák megismerése

A kézműves munkafolyamatok alkalmazása (tervezés, anyag- és technikaválasztás, kivitelezés, díszítés)

A természetes anyagok és felhasználási lehetőségeik, öko-design, újrahasznosítás

A rajzolás, festés, mintázás alapelemei, különböző technikák alkalmazásának módjai

Dekoráció, ajándék- és játékkészítés lehetőségei

Báb-, makett és díszletkészítés, dekoratív felületalakítás

Népművészethez és néphagyományhoz kapcsolódó tárgyak készítése

Szemléltető eszközök készítésének lehetőségei, technikái

A népművészet helye az óvodai nevelésben. A vizuális esztétikai képességek óvodai fejlesztése a népművészet értékeinek hatásai által.

A népművészet szerepe az esztétikum iránti fogékonyság formálásában, a hagyományos értékek közvetítésében.

Az alkotó tevékenység szerepe a kisgyermekkorai személyiségfejlődésben. Az alkotás élménye, tapasztalata és a problémamegoldó képesség fejlesztésének lehetőségei az óvodai vizuális tevékenységekben. Problémamegoldó képességet, kreativitást fejlesztő lehetőségek, módszerek.

Kézművesség. Hagyományos népi technikák, anyagok megismerése. Képlékeny anyagok tulajdonságainak megismertetése és alkalmazási technikái. A papír.(Papírvarázs, papírhajtogatás, origami, papír kollázs,papírmásé.) A gyurma. Mintázás síkban és térben. pl. só- liszt gyurma bábuk, ékszerek, gyöngyök, stb.

Fa és természetes anyagok felhasználása. Játéktárgyak a természetes anyagokkal síkban és térben: pl. fa,termések, kövek... Építés - konstruálás. „Talált tárgyak”, anyagok újrahasznosítása. Modell, modellezés az óvodában. Alapvető közlekedési szabályok megfigyeltetése és alkalmazása. Közlekedési modellek és játékok készítése. Fonal és textilanyagok alkalmazása. Játékkészítés. pl. bábkészítés

Projektkezdmenyezések. Csoportalakítás. Témaválasztás. Óvodai programok tervezése projektmódszerrel.

A környezeti nevelés fogalma és célrendszere. Környezeti nevelés, szemléletformálás lehetőségei az óvodai nevelés folyamatában

Szűkebb és tágabb természeti környezet: a gyermeki szemlélődés körébe eső növények, állatok (hazai zöldség, gyümölcs és állatfajták);

Természeti jelenségek és életközösségek (napszakok, évszakok váltakozása; időjárás elemei; a víz; a levegő; a talaj

Növények, állatok, élősarok gondozása

Zöldséges- és virágoskert gondozása, ismerkedés a gyógynövényekkel

Kerti eszközök, szerszámok biztonságos használata, komposztálás

A környezet rendjének megtartása

Szűkebb és tágabb emberi környezet: a család, kisközösségek, intézmények, hazai vallások és nemzetiségek, településtípusok, közlekedés, foglalkozások, épületek, udvar, kert, játszótér.

Szűkebb és tágabb tárgyi környezet: játékeszközök, természetes és mesterséges anyagok, az anyag kémiai és fizikai jellemzői, megújuló és nem megújuló energiaforrások, újrahasznosítás, fogyasztói társadalom és a gyermek. A szelektív hulladékgyűjtésre nevelés, az újrahasznosítás lehetőségei az óvodában

Energiatudatosságra, energiatakarékosságra nevelés a mindennapokban

Hazánk tájai, természeti és kulturális értékei.

A környezet tevékeny megismerése és védelme a kirándulások során

Szülőföld és helyi hagyományok, néphagyományok, szokások, magyar népi kalendárium. Zöld jeles napok az óvodában (állatok, víz, föld, madarak, fák napja, stb.)

Eszközök az óvodai környezeti nevelésben.

Az óvodai környezeti nevelés módszerei és munkaformái.

A Zöld Óvodai Kritériumrendszer és hálózat. Ismerkedés a Zöld Óvodák Hálózattal, az Erdei Óvodai Programmal stb.

3.4.2.5.7 Mozgásos tevékenységek óvodáskorban

51/49 óra

Baleset-és egészségvédelem, a tornaszoba és az óvodai környezet sajátosságai, szokásrendszerek kialakítása és rögzítésének fontossága.

Motoros képességek fejlesztése játékokkal (utánzó játékok, fogójátékok, dobójátékok, sor- és váltóversenyek stb.) óvodáskorban

Járás- és gimnasztikai gyakorlatok vezetésének módszerei

Testnevelés/mozgásfoglalkozás jellemzői, specifikumai, szervezési és tervezési feladatai. Mindennapos mozgás tervezése, vezetése

Testnevelési tevékenység tervezetének megismerése

A mozgásfoglalkozások felépítése, a mozgásoktatás folyamata, oktatási módszerek és eljárások.

A testnevelés tanításának sajátosságai, módszerek.

Dokumentumok, az írásos felkészülés jelentősége, a tervezés fázisai.

A mozgásos játékfoglalkozások módszertana.

A mozgásos cselekvés-oktatás szervezési feladatai, az ismeretátadás módszerei, pedagógiai alapelvek és játékos motiválás az óvodai mozgásfoglalkozásokon.
A differenciálás elvi és gyakorlati kérdései az óvodai mozgásfoglalkozásokon, sérült gyermekek játékos fejlesztése mozgás által, a gyógytestnevelés helye és szerepe az óvodai mozgásfoglalkozásban.
Szabadtéri mozgásfoglalkozások, események jellemzői, sajátosságai.
A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása az egyéni fejlettség figyelembevételével.
Testtartásjavító gyakorlatanyag ismerete. Prevenciós játékok.

3.4.2.5.8 Óvodán belüli és kívüli programok, a hagyományörzés lehetőségei

52/49 óra

Az intézmény napirendje, a csoport tevékenységi területei, csoportfoglalkozások, szervezési feladatok, előkészület, lebonyolítás segítése
A jeles napok, népszokások, helyi szokások a köznevelés és a közművelődés intézményeiben
Részvétel az óvodán kívüli programok tervezésében, szervezési feladataiban
Ünnepélyek, rendezvények (pl. nemzeti, vallási ünnepek, családi nap, falu-, városnap, előadások, találkozók, könyvgyűjtés, közösségépítés, kapcsolat generációk között stb.)

3.4.2.5.9 Családi nevelés és az óvodai nevelés kapcsolata

34/40 óra

Együttműködés a családdal, szakemberekkel (gyermekvédelmi felelős, szociális munkás, pszichológus, fejlesztőpedagógus stb.)
Az óvodai szülői értekezletek szerepe, témái
A gyermek otthoni környezetének megismerése, családlátogatás
Az interperszonális kapcsolatok (szülő, gondviselő-gyermek-óvodapedagógus), a konfliktuskezelés hatékony módszerei
Az óvoda prevenciós munkája (a jelzőrendszer működése)

3.5 Gondozás és egészségnevelés megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

90/90 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Gondozás és egészségnevelés tanulási terület elsajátításával a tanulók megismerik az egészségnevelés, egészségvédelem személyi gondozás feladatait, módszereit, eszközeit. Munkájuk során a gyermekek, serdülők, fiatalok életkorának, sajátosságainak megfelelő gondozási-nevelési módszereket alkalmaznak. Tevékenyen részt vesznek a higiénés szokásrendszer kialakításában, higiénés feltételek biztosításában, a környezet rendjének,

tisztaságának megteremtésében. A gyermek, serdülő, fiatal napirendjéhez igazodva a pedagógus/nevelő irányításával segítik a gyermekek, serdülők, fiatalok alapvető szükségleteinek kielégítését. Az egészséges gyermekek gondozásán és nevelésén túl képessé válnak a betegség tüneteit mutató gyermek ellátásával kapcsolatos teendők elvégzésére is. Gondozói tevékenységüket támogató kommunikációval képesek kísérni. Ismereteket szereznek a munkájukkal kapcsolatos dokumentációs feladatokat illetően is.

3.5.1 Gondozás és egészségnevelés tantárgy

90/90 óra

3.5.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék az egészség és az egészséges életmód, valamint az egészségnevelés, mentálhigiéné alapfogalmait. Ismereteik birtokában a tanulók képessé válnak a különböző sajátosságú és életkorú gyermekek, serdülők, fiatalok alapvető szükségleteinek kielégítésére, valamint higiénés szokásaik és egészségtudatos magatartásuk kialakulásának támogatására. A tanulók ismereteket szereznek a biztonságos és egészséges környezet megteremtéséről, valamint az oktató nevelő munka során előforduló balesetek megelőzéséről és az elsősegélynyújtás feladatairól. Megismerik a betegség tüneteit mutató gyermek ellátásának alapvető teendőit.

3.5.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: egészségtan tanár, egészségfejlesztő-mentálhigiénikus, biológia szakos tanár, egészségügyi tanár, egészségügyi szakoktató

3.5.1.3 A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.5.1.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szervezőkészsége, rugalmassága és állóképessége, valamint biztos szakmai tudása birtokában megold váratlan helyzeteket is.	A gondozás és egészségnevelés területén széleskörű ismeretekkel rendelkezik.	Ismeri saját kompetenciahatárait és ennek megfelelően jár el. A rábízott feladatokat önállóan elvégzi.	Pontosan, határidőre végzi el a rábízott feladatokat. Szükség esetén az előzetes tervektől eltérve rugalmasan alkalmazkodik a változásokhoz.	Tanulmányai során digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projektmunka készítése).

Az egészségnevelési és gondozási feladatok során az aktuális helyzetnek megfelelő verbális és nonverbális kommunikációt alkalmaz.	Azonosítja a verbális és nonverbális kommunikáció sajátosságait. Tudja a kapcsolatteremtés formáit, lehetőségeit a gyermekekkel/tanulókkal és a családjukkal.	Kompetenciájának megfelelően kommunikál a szülőkkel, hozzátartozókkal. Köznyelvi és szakmai kommunikációja az adott helyzetnek és feladatnak megfelelő, hiteles.	Kimondott és leírt szavaiért felelősséget vállal. Munkáját az etikai szabályok betartásával végzi. Kommunikációja során betartja az udvariasság szabályait.	Önálló információ gyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.
Munkája során felismeri a rábízott gyermekek/tanulók szükségleteit és ezeket képes az egyéni sajátosságoknak megfelelően kielégíteni.	Azonosítja a különböző gyermekek/tanulók életkori sajátosságait, szükségleteit.	A gyermekek szükségleteit képes önállóan kielégíteni.	Határozott fellépés és együttérző, segítőkész magatartás jellemzi.	Az információforrások kritikus használata. Létrehoz és használ digitális tartalmakat.
Támogatja a gyermekek/tanulók egészségtudatos magatartását és az egészséges életmód kialakítását.	Meghatározza az egészségvédelem, mentálhigiéne fogalmait, módszereit, eszközeit és ezek alkalmazásának lehetőségeit a különböző életkorokban. Magnevezi az egészséges életmód követelményeit és az egészségre káros szokások hatásait.	A munkáját irányító szakember útmutatásai alapján részt vesz a gyermekek/tanulók egészségnevelésében	Egészségtudatos magatartás jellemzi, elkötelezett az egészséges életmód szokásainak kialakításában és az ezzel kapcsolatos példamutatásban.	Együttműködés a tanárral és a tanulótársakkal a digitális eszközök és internet segítségével.
Megteremti a gyermekek/tanulók pihenéséhez szükséges feltételeket.	Tudja az egyes életkorokra jellemző aktív és passzív pihenés fogalmát, formáit és jelentőségét.	Biztosítja a gyermekek, serdülők, fiatalok pihenéséhez szükséges környezetet.	Munkája során törekszik a nyugodt környezet és a pozitív nevelői légkör megteremtésére.	
Gondozási munkája során a beavatkozást igénylő helyzeteket	Meghatározza az egészséges és biztonságos	Gondoskodik az egészséges és biztonságos	Felelősséget vállal a rábízott gyermekekért,	

gyorsan felismeri. Figyelmét képes megosztani a rábízott gyerekek között.	környezet megteremtésének feltételeit és lehetőségeit, valamint az elsősegélynyújtás teendőit.	környezet megteremtéséről. Szükség esetén elsősegélyt nyújt.	serdülőkért, fiatalokért. Törekszik a balesetek megelőzésére. Munkáját figyelmesen és türelemmel végzi.	
Tevékenyen részt vesz a gyermekek/tanulók egészséges higiénés szokásrendszerének kialakításában.	Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a személyi higiéné területén.	A gyermekek/tanulók életkorának és egyéni sajátosságainak megfelelő gondozási tevékenységet végez.	Elkötelezett a gyermekek/tanulók egészséges fejlődéséhez szükséges higiénés szokásrendszerének kialakításában.	
Ellátja a betegség tüneteit mutató gyermeket intézményi keretek között.	Tudja a betegség tüneteit mutató gyermek ellátásának alapvető feladatait.	A munkáját irányító szakember útmutatásai alapján ellátja a betegség tüneteit mutató gyermeket.	A betegség tüneteit mutató gyermek ellátásával kapcsolatos feladatait felelősséggel és empátikusan végzi.	
Az óvodai neveléshez kapcsolódó gondozási feladatokat szakszerűen végzi. Azonosítja az óvodás gyermek speciális gondozási igényeit és ennek megfelelően végzi munkáját.	Megnevezi az óvodai neveléshez kapcsolódó gondozási tevékenységek alapelveit, szabályait. Azonosítja az óvodás korban előforduló speciális gondozási igényeket.	Az óvodai gondozási tevékenységeket önállóan végzi.	A gondozási tevékenységek során tiszteltben tartja a gyermeke egyéni szükségleteit.	

3.5.1.5 A tantárgy témakörei

3.5.1.5.1 Egészségvédelem

18/18 óra

Egészségnevelési alapismeretek: az egészség fogalma, egészséges életmódra nevelés feladatai, területei és színterei;

Az egészségnevelés és fejlesztés speciális módszerei;

Az óvodai nevelőmunka egészségtana; a tanulási-fejlődési folyamat egészségtani alapjai;
 Az egészséges életmódra nevelés, mint közös követelmény (ÓNOAP);
 A promóció és a prevenció pedagógiai gyakorlatával kapcsolatos képességek, készségek fejlesztése;
 Mentálhigiéné
 Testi-lelki egészség megóvásának lehetőségei: hátrányos helyzetű családban nevelkedő gyermekek számára a segítségnyújtási lehetőségek, pl.: jelzőrendszer ismerete, pedagógus kompetenciáinak megismerése.
 A gyermek, a tanuló testi szükségletei
 A helyes életritmus
 Táplálkozási ismeretek: az egészséges táplálkozás alapkérdései; gyermekek motivációs lehetőségei, pszichés hatások jelentősége az étkezésben
 A kulturált és egészséges étkezési szokások kialakítása
 A környezet-egészségtan aktuális kérdései (jeles világnapok), személyi és környezet-higiéné alapkérdései, tanulmányi séták, kirándulások lehetőségei óvodákban, egészségtani kérdései
 A prevenció fogalma, szintjei, színterei, feladatai, eszközei
 Az aktív és passzív pihenés és a mozgás szerepe jelentősége
 Környezeti tényezők és az emberi egészség összefüggései; a fenntarthatóság alapkérdései az emberi egészség szempontjából;
 Dohányzás, alkohol és drogfogyasztás megelőzése

3.5.1.5.2 Személyi gondozás 18/18 óra

A személyi gondozás fogalma, területei
 A gondozás szerepe a nevelési folyamatban
 A higiénés szokások kialakításának területei és szabályai
 Higiénés szokások kialakítása az étkezések előtt, közben és az étkezést követően
 A gondozási folyamatban elvárt magatartás, kommunikáció
 A személyi higiéné jellemzői, követelményei különböző életkorokban

3.5.1.5.3 Az óvodai neveléshez kapcsolódó gondozási tevékenységek 18/18 óra

Az egészséges életmód igényének és szokásainak kialakítása
 A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése
 A testápolás, szobatisztaságra nevelés, a tisztálkodás, öltözködés segítése és szokásainak kialakítása
 A kulturált étkezés szokásainak kialakítása
 A nyugodt alvás, pihenés biztosítása
 Az egészséges és biztonságos környezet megteremtése
 Speciális gondozási feladatok ellátása

3.5.1.5.4 A betegség tüneteit mutató gyermek gondozása 18/18 óra

A betegség tüneteit mutató gyermek ellátása, elhelyezése

Gyermekgyógyászati ismeretek: óvodás korban előforduló betegségek és azok tünetei, lefolyása, akut intézményi ellátása, pl.: láz csillapítása, fertőtlenítés, stb.

A nevelő feladata a betegség tüneteit mutató gyermek ellátása során

Teendők hányással, hasmenéssel járó betegségek esetén

Lázas gyermek ellátása, a láz okai, tünetei, a lázcsillapítás módjai

Kapcsolatfelvétel szülővel, gondviselővel, orvossal, szükség szerint mentőszolgálattal

A tartós beteg gyermek ellátása intézményi körülmények között (cukorbeteg gyermek, allergiás gyermek, stb.)

3.5.1.5.5 Elsősegélynyújtás

18/18 óra

Az elsősegély fogalma, célja, a mentési lánc

Az elsősegélynyújtás általános szabályai

Mentők igénybevétele, mentőhívás szabályai

A helyszín szerepe, kimentés és a sérültek állapotfelmérése

Újraélesztés (BLS, AED)

Sebek vérzések típusai, sebellátás, kötözések

Rándulás, ficam, törés ellátása

Teendők allergiás tünetek, görcsroham esetén

3.6. Családpedagógiai alapismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

124/124 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Családpedagógiai alapismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló megismerkedik a családszociológia legfontosabb fogalmaival, a családdal kapcsolatos jelenségek történeti váltoásaival, a mentálhigiéné szemléletmódjával, a családi lelki egészségvédelem alapjaival. Megismeri, hogy bizonyos családi folyamatok kiszámíthatóak, szociológiailag leírhatóak. Értelmezni tudja a család működésének, fejlődésének jellegzetességeit. Betekintést kap a családpedagógia alapelveibe és módszereibe, valamint felkészül a családok megismerésének sokoldalú lehetőségeire, a családokkal való kommunikációra.

3.6.1 Gyermek, család, társadalom tantárgy

62/62 óra

3.6.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók ismereteket szerezzenek és elemzéseket végezzenek a gyermeket körülvevő társadalmi közösségekről (elsősorban a családról). Ismerjék meg a családi működés és fejlődés jellegzetességeit, azokat a társadalmi tényezőket, folyamatokat, amelyek hatással vannak a családra. Értsék meg, hogy a család és a család működése csak sokszínű értelmezési keret és kontextus figyelembevételével ismerhető meg. A tantárgy felkészít a családok megismerésének sokoldalú lehetőségeire, a családokkal való kommunikációra.

3.6.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: szociálpedagógus, szociális munkás szakot végzett pedagógus, pedagógiatanár

3.6.1.3 A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.6.1.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A szociológiai összefüggések felismerése, értelmezése.	Tudja a szociológia alapfogalmait, a társadalom fogalmát, a társadalom összetételének mutatóit, az adatok gyűjtésének módszereit, eszközeit. A társadalmat rendszerként értelmezi.	Adatokat gyűjt, az adatokat összehasonlítja és következtetéseket von le.	Elfogadja a társadalom sokszínűségét, az egyén társadalmi meghatározottságát.	Információ gyűjtése, felhasználása, tárolása a digitális eszközök segítségével. Digitális tartalmak létrehozása. Digitális, internet alapú kommunikáció.
Megfogalmazza a társadalomban megjelenő egyenlőtlenségek okait, kialakulásának folyamatát.	Megérti a társadalmi egyenlőtlenségek, különösen az oktatási egyenlőtlenségek hatását a családok életére.	Észleli az óvodában megjelenő társadalmi problémákat és jelzi az óvodapedagógus felé. Fellép a negatív diszkrimináció kialakulása ellen.	Toleráns, előítéletmentes viselkedés az eltérő társadalmi helyzetű családokkal.	
Átlátja azokat a társadalmi tényezőket, amelyek hatással vannak a társadalom szerkezetére, a társadalmi mobilitásra és a	Azonosítja a magyar társadalom szerkezetéhez, a mobilitáshoz, a demográfiához kapcsolódó alapfogalmakat.	A társadalmi problémákat elemzi, közben felismeri, és kritikusan szemléli azok keletkezésének okát.	A társadalmi problémák azonosítása során objektivitás jellemzi.	

népesedési folyamatokra.				
Értelmezi a kultúra, az értékek, normák egymásra gyakorolt hatását.	Tisztában van a kultúra, szubkultúra, kulturális pluralizmus alapfogalmaival és az egyén életére gyakorolt hatásaival.	Munkája során figyelembe veszi a gyerekek szociokulturális, világnézeti sajátosságait.	Toleráns és elfogadó a különböző kulturális háttérrel rendelkező családokkal.	
Azonosítja a deviáns magatartásformákat.	Felismeri a deviáns viselkedés megnyilvánulásának jellemzőit. Érti a deviancia hatását az egyénre és a társadalomra.	Jelzéssel él az óvodapedagógus felé, ha a deviáns viselkedési formát tapasztal a családonál.	Elkötelezett a deviáns magatartásformák azonosításában.	
Munkája során problémaérzékenyen közelít a pedagógiai jelenségek értelmezéséhez. Ismeretei alapján képes több szempontú elemzésre, szempontok mérlegelésére.	Felismeri a család jelentőségét a személyiség fejlődésének folyamatában. Felismeri a család elemi életfeltételeinek hiányát.	Felelősen kezeli a rábízott információkat. Szakmai ismeretek birtokában önállóan végzi a rábízott feladatokat.	Tiszteletben tartja a gyermekek, valamint családtagjaik értékeit, autonómiáját, Munkáját előítéletmentesen, és a titoktartás szabályai szerint végzi. Betartja szakmai kompetenciahatárait.	
Nyíltan és hitelesen kommunikál a partnerek életkorának, kultúrájának megfelelően. Felismeri és értelmezi kommunikációs nehézségeit és ezen a téren önmagát fejleszti.	Rendelkezik a családdal való kapcsolattartáshoz szükséges megfelelő módszertani felkészültséggel.	Pedagógus iránymutatása és szakmai utasítások alapján önállóan kezdeményez és tart fenn kapcsolatot a családdal, tölt ki jegyzőkönyvet és szakmai dokumentumokat.	A családokkal és a partnerekkel való eredményes kapcsolattartás megvalósítása érdekében törekszik a hatékony kommunikációra. Nyitott az együttműködésre.	

Bizalmi légkört alakít ki és tart fenn a gyermekkel és a családokkal. Segíti a kapcsolatfelvételt és fenntartását a munkájában érintett személyekkel, családokkal. Támogatja a család és az intézmény kapcsolattartását.	Alapvető ismeretekkel rendelkezik a családról, a családi nevelés elsődlegességéről. Felismeri a családokkal való kapcsolat megteremtésének és fenntartásának lehetőségeit. Tudja a bizalmi légkör kialakításának lépéseit, feltételeit.	A gyermekek és a családok érdekeit tiszteletben tartja, munkatársaival együttműködik. Kommunikációja nyitott, hatékony. A tudomására jutott információkat etikusan kezeli.	Tevékenysége során tiszteletben tartja a személyiségi jogokat és a személyes adatokat.	Képes önálló információgyűjtésre és tájékozódásra a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával. Az információforrások kritikus használata.
Támogatja a konfliktuskezelés konstruktív megoldásait. Alkalmazza a konfliktuskezelés tanult módszereit.	A pedagógiai munka során felismeri a családi működés diszfunkciójának jeleit, valamint az egyéni és családi krízishelyzeteket.	Szakemberekkel együttműködve elemzi a feltárt helyzeteket, szakmai irányítás mellett közreműködik a problémás helyzetek kezelésében, a krízishelyzetek azonosításában, a megfelelő szakemberhez való eljutás támogatásában.	Egyetért azzal, hogy a személyiségfejlesztés és az érintett partnerek komplex együttműködésére épül. Törekszik a kialakult probléma hátterének feltérképezésére.	Információgyűjtése, felhasználása, tárolása. Digitális, internet alapú kommunikáció. Digitális tartalmak létrehozatala.
Felismeri a családok társadalmi szerepét, helyzetét, a családokra vonatkozó társadalmi normákat.	Érti a társadalom családokra gyakorolt hatását.	Kompetenciahátárai betartásával értelmezi a családok helyzetét és javaslatot tesz a problémák megoldására.	Toleránsan és empátiával közelít a különböző családtípusokhoz.	Képes önálló információgyűjtésre és tájékozódásra a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.
Átlátja a család funkcióinak változásait, a családi életciklusokat.	Azonosítja és meghatározza a család funkcióit a társadalomban, a családi életciklusok során	A család és a gyermek sajátosságainak megfelelően támogatást nyújt a nevelői-	A rábízott gyermek családjáról szerzett információkat a szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli.	

	történő változásokat a kialakuló krízishelyzeteket.	gondozói munkában.		
El tud igazodni a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszer hálózatában.	Tudja a prevenció fogalmát és a hozzá kapcsolódó tevékenységeket. Tisztában van a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszer felépítésével és működésével.	Preventív jellegű tevékenységeket végez. Betartja a jogszabályi és egyéb előírásokat.	Munkáját mindenféle megkülönböztetés, előítélet nélkül végzi.	

3.6.1.5 A tantárgy témakörei

3.6.1.5.1 Gyermek, család, társadalom 62/62 óra

Szociológiai alapismeretek 15/15 óra

A szociológia fogalma, tárgya

A társadalom fogalma

Egyenlőség-egyenlőtlenség

A társadalom szerkezete

Társadalmi mobilitás

Népesség, népesedés

Az oktatás szerepe a társadalomban, oktatási egyenlőtlenségek

Kultúra, értékek, normák, szubkultúra, kulturális pluralizmus

Deviancia

3.6.1.5.2 Családszociológia 16/16 óra

A család fogalma, családszociológiai alapismeretek

A családra ható legfontosabb folyamatok, tendenciák

A család történeti alakulása, változásai, családmodellek

A család szerkezete, családtípusok, családformák pluralizálódása

Párkapcsolatok, gyermekvállalás

A család funkciói (reprodukció, szocializáció, pszichés védelmi, gazdasági, fogyasztás)

Családi szocializáció, családi életre nevelés (család és iskola)

A család fejlődési életciklusai

A család mint támogató rendszer és mint problémaforrás

3.6.1.5.3 Gyermekvédelem 31/31 óra

A gyermeki jogok és kötelességek

Szülői jogok és kötelezettségek

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszer, ellátás működése

Gyermekvédelmi beavatkozást igénylő problémák

Hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet, veszélyeztetettség fogalma, kialakulásának okai
A gyermekszegénység kérdései

3.6.2 Mentálhigiéné tantárgy

62/62 óra

3.6.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja a mentálhigiénés szemléletmód megalapozása, a megszerzett ismeretek integrációja, a lelki egészség megőrzésének, a holisztikus szemlélet kialakításának segítése, a lelki egészségvédelem alapfogalmainak megismertetése, a családokkal való segítő munkához kapcsolódó ismeretek elsajátítása, elmélyítése. A tantárgy tananyagtartalmának élményszerű és gyakorlatias feldolgozása támogatja a tanulók személyiséget védő megküzdési stratégiáinak fejlesztését.

3.6.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: mentálhigiénikus, egészségfejlesztő, mentálhigiénés szakember, pszichológus

3.6.2.3 A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.6.2.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Pedagógiai helyzetekben ki tudja használni személyiségének erősségeit az eredményes megoldás kialakításában.	Reális önismerettel rendelkezik, ismeri erősségeit és gyengeségeit.	Megfogalmazza önmaga tulajdonságait, elfogadja mások visszajelzéseit saját magáról, s önálló javaslatokat fogalmaz meg a változtatás szükségességéről és lehetőségéről.	Törekszik személyisége előnyös jellemzőinek erősítésére. Pedagógiai munkájában tiszteletben tartja önmaga és mások személyiségjellemeit.	Digitális tartalmakat használ és készít. Tanulmányai során digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projektmunka készítése). Önálló információ gyűjtése és tájékozódás digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.
Adott szempontok alapján megfigyelést végez és tapasztalatait lejegyz.	Azonosítja a család megfigyelésének lehetséges szempontjait.	Szakmai iránymutatást követve önállóan vesz részt a családról szóló információgyűjtésben,	Magára nézve kötelezőnek tartja a tudomására jutott bizalmas	

Betartja szakmai kompetenciahatárait.	Tisztában van a tanult szakma kompetenciahatáraival.	felveszi a kapcsolatot a családdal: telefonál, üzenő füzetbe ír, személyesen konzultál. Önállóan vezeti a családdal történő kapcsolattartás és a családlátogatás dokumentumait, jegyzőkönyveit.	információk megtartását. Munkáját előítéletmentesen, a családok értékeit és autonómiáját tiszteletben tartva végzi.	Az információ-források kritikus használata. Létrehoz és használ digitális tartalmakat. Együttműködik a tanárral és a tanulótársakkal digitális eszközök és internet segítségével
Közreműködésével elősegíti az intézmény és a család hatékony és eredményes kommunikációját. Alkalmazza a konfliktuskezelés problémamegoldást elősegítő módszereit.	Felismeri és értelmezi a családon belüli, valamint a család és az intézmény között kialakult konfliktusokat.	Elősegíti a szakemberek és a családok közötti együttműködést.	Másokkal történő szóbeli és írásbeli kommunikációjában szem előtt tartja a pedagógiai munka szakmaetikai előírásait.	
Keresi a kialakult probléma háttereit, a segítség lehetőségeit és módjait. Tud pedagógiai megoldási lehetőségeket megfogalmazni a működési problémák csökkentésére, illetve további szakmák bevonására.	Felismeri a családi diszfunkciókat.	Önállóan képes értékítéleteket és megoldási javaslatokat megfogalmazni, szakmai kritikákat és segítséget elfogadni.	Empatikus és érzékeny a családi működés problémáira és kész a családok támogatására a megoldások megtalálásában és igénybevételében.	
Problémafeltárást végez, a felismert problémát megoldandó feladatként értelmezi.	Észleli a gyermek, tanuló pszichés állapotának változásait.	A pedagógus szakmai irányítása mellett, és vele együttműködve tevékenyen részt vesz a probléma megoldásában.	Nyitott az együttműködésre, tud segítséget kérni és elfogadni.	

3.6.2.5 A tantárgy témakörei

3.6.2.5.2 Mentálhigiénés alapismeretek

31/31 óra

Mentálhigiéné fogalma, szerepe
 A mentálhigiéné fajtái, szintjei
 A stressz hatása
 Krízis fogalma, típusai, krízisintervenció
 A lelki egészségvédelem feladatkörei
 A kiégés jelensége
 A mentálhigiéné szerepe az óvodai prevenció munkában
 Interakció (szociálpszichológiai), kontaktus és a konzultáció fogalma, folyamata
 A segítő kapcsolat jellemzői, kommunikációja, a segítő beszélgetés mint sajátos kommunikációs forma

3.6.2.5.2 Családi mentálhigiéné 31/31 óra

Családi szerepek és konfliktusok
 Családon belüli nemi szerepek (férfi, nő, gyerek) és azok változása
 Családon belüli diszfunkciók és következményeik (konfliktusok a családban, családon belüli erőszak)
 Családi konfliktusok típusai
 A P.E.T. módszer, a szülői hatékonyság fejlesztése (Gordon), a szülői eredményesség tanulása
 A család elégtelen, hibás működése és annak következményei (túlkötés, elhanyagolás, túlkövetelés, bántalmazás, agresszív attitűd stb.)
 A gyermek lelki egészségvédelme, beilleszkedésének támogatása
 Az esetmegbeszélés módszertana
 Együttműködés a családdal, szakemberekkel

3.7 Játékpedagógia megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám: 80/80 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Játékpedagógia tanulási terület tanításának célja, olyan ismeretek közvetítése, készségek és képességek fejlesztése, amelynek eredményeként a tanuló képes játéktevékenységeket kezdeményezni, megszervezni és vezetni.

3.7.1.1 A játékpedagógia tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja elméleti és gyakorlati ismeretek közvetítése a játékpedagógia témakörében. A tanuló megismeri az óvodás korosztály játékait, játéktevékenységeinek segítői lehetőségét. Képesse válik a korcsoportnak megfelelő játék kiválasztására, támogatására, a gyermeki igények figyelembevételével. A játék személyiségfejlesztő lehetőségeit kihasználja.

3.7.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: pedagógiatanár, óvodapedagógus

3.7.1.3 A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.7.1.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A szabadidő eltöltésével kapcsolatos ismereteket rugalmasan alkalmazza és ezáltal elősegíti a gyermekek személyiségének fejlesztését.	Ismeri a szabadidővel kapcsolatos elméleti-fogalmi alapokat, valamint tisztában van azzal, hogy a gyerekek mely képességeinek, készségeinek fejlődése hogyan támogathatók a szabadidős tevékenység keretében.	Segíti a csoportok, közösségek alakulását és azok fejlesztését a különböző szabadidős programokban.	A szabadidős programok lebonyolítása során pozitív légkört teremt, Figyelembe veszi a gyermekek egyéni sajátosságait.	A programok tervezése, előkészítése és kivitelezése során IKT és audiovizuális eszközöket használ. Digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projektmunka készítése). Önálló információgyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával. Az információforrások kritikus használata.
Az egyéni és csoportos szabadidős tevékenységek helyszínén megteremti a biztonságos körülményeket.	Azonosítja a szabadidő különböző színtereit és az ezekhez kapcsolódó lehetőségeket.	A munkáját irányító szakember útmutatása szerint gondoskodik a szabadidős tevékenység helyszínének biztonságáról.	Az óvodapedagógus útmutatásai alapján egyénileg tudja segíteni a gyermekek tevékenységét.	Együttműködik a tanárral és a tanuló társakkal digitális eszközök és internet segítségével.
Hatékonyan közreműködik az egyéni és a csoportos szabadidős tevékenységek előkészítésében és megvalósításában.	Tájékozott az egyéni és csoportos szabadidős foglalkozások tervezésében és lebonyolításban.	A szabadidős program céljának megfelelően és a munkáját irányító szakember útmutatásai szerint részt vesz az előkészítésben és kivitelezésben.	Szükség esetén képes az előzetes tervek megváltozásához rugalmasan alkalmazkodni.	

3.7.1.5 A tantárgy témakörei

Az ÓNOAP játékra vonatkozó ismeretanyaga és annak értelmezése

A 3–6 éves korosztály játéktevékenységének jellemzői, a játékfolyamatot elindító lelki szükségletek

A klasszikus és a hagyományokon alapuló gyermekjátékok

Egyéni és csoportos tevékenységeket meghatározó pedagógiai és pszichológiai ,
a játékra vonatkozó pedagógiai-pszichológiai elméletek

A játékpedagógia aktuális kérdései a neveléstudomány elméleti és gyakorlati feladataiban

A gyermekek játékának megfigyelése és elemzése a neveléstudományi kutatások elméleti és gyakorlati feladatai segítségével

Játéktörténeti kutatások, napjaink játéakai

A gyermekjátékok biztonsági előírásai és egészségügyi követelményei

A játékok általános jellemzői

A klasszikus és a hagyományokon alapuló gyermekjátékok

Az életkorhoz igazodó játékok

A játék fajtái

A játékfajták hatásai a gyerekre

A szabadjáték

Játékeszközök csoportosítása és készítése

A játéktevékenység fejlődése a különböző életkori szakaszokban

A játék célja, szerepe az óvodások életében

Játékfajták a szabadban, zárt térben játszható játékok

Gyakorló és konstruáló játékok a különböző életkorokban

Szerepjáték megjelenése a különböző életkorokban

Versek, mesék, feldolgozása szerepjátékkal

Dramatikus játékok az óvodában

Szabályjáték megjelenése a különböző életkorokban

A sport szerepe a személyiség fejlődésében

A sportjátékok fajtái, szabályai, jellemzői, szerepe, megválasztásának szempontjai

A játék szerepe a személyiség fejlődésében és önkifejezésben

A játék „öngyógyító” szerepe, a játék mint terápiás eszköz

Önismereti játékok fajtái, formái, a játék pszichoterápiás hatása

A játékos csoportfoglalkozásokon résztvevők csoportdinamikai fejlődése

Játék – oktatás – szabadidő összefüggései, szerepük a személyiség fejlesztésében

Média és játék

Játékműhelyek és játéktárak

3.7.1.5.2 Játéktevékenység, játékkészség fejlődése és támogatása 31/31 óra

A játéktevékenység fejlődése a különböző életkori szakaszokban

A különböző életkorú (0-7 év) gyermekek fejlődésének jellemzői és támogatásának lehetőségei a játéktevékenységen keresztül:

- testi és mozgásfejlődés
- gondolkodás fejlődése
- érzelmi és akaratfejlesztés
- beszédfejlődés
- szocializáció, éneklés
- közösségformálás
- önkiszolgálás

Játéksegítés elvei

Szabad játéknál az óvodai nevelő szerepe és feladatai

Különböző játékfajták jelentősége a fejlődési folyamatban

Együttműködés a gyermekkel, mintaadás

Kommunikáció a játéktevékenység során

Egyéni bánásmód a játéktevékenységekben

Játékos lehetőségek a kognitív képességek fejlesztéséhez

3.7.1.5.3 Játékkezdmenyezés és a játék segítése

31/31 óra

A játékvezető feladatai

A játéksegítés általános elvei

A játékvezetővel szemben támasztott elvárások

A nevelő szerepe a játéktevékenységben

Konkrét játékok megtanítása

Népi játékok

Körjátékok

Udvari játékok

Szabályjátékok

Sportjátékok

A nevelő feladata a szabad játéktevékenység segítésében

Bekapcsolódás a játéktevékenységbe

A játékok karbantartása, javítása

A játék és a munka kapcsolata

Munka jellegű tevékenységek

3.8 Kommunikáció megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

103/103 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Kommunikáció tanulási terület tanításának célja a pedagógiai pályán meghatározó hatékony kommunikációs készségek és ismeretek aktív, tudatos fejlesztése, olyan korszerű ismeretek elsajátíttatása, amelyek révén a tanulóknál tudatosul a kommunikáció egyetemessége, a kommunikációs megnyilvánulások kulturáltságának fontossága.

3.8.1 Hatékony pedagógiai kommunikáció tantárgy

103/103 óra

3.8.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának fő célja, verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklásra és érvelésre. A tanuló ismerje meg és tudja használni a konfliktuskezelési technikákat. Legyen képes érthetően és helyesen kifejezni magát.

3.8.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: logopédus, kommunikáció szakot végzett pedagógus, magyartanár, drámapedagógus

3.8.1.3 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.8.1.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az eltérő szituációkban adekvátan használja a verbális és nonverbális kommunikációs csatornákat. Érthetően kommunikálja javaslatait.	Tudja a kommunikációs alapelveket, a legfontosabb alapfogalmakat, a kommunikáció működését, folyamatát, szereplőit, tényezőit, helyzettípusait, a kommunikációs stílusokat.	Nyitott arra, hogy kommunikációs képességeit folyamatosan fejlessze.	A gyermekek, tanulók életkori és mentális állapotát figyelembe véve kommunikál, meggyőződik a kommunikáció sikerességéről. Kommunikációjával nevel, pozitív példát nyújt.	Digitális internet alapú kommunikáció ismerete, használata. Digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projektmunka készítése).
Az online térben a beszédhelyzetnek megfelelően kommunikál, ismeri és alkalmazza a netikett szabályait.	Ismeri az online felületeket, azok használatát. Tisztában van a netikett szabályaival.	Felelős a nyilvános kommunikációjáért, megosztásaiért (képek, kommentek, bejegyzések stb.).	A netikett szabályait figyelembe véve kommunikál, kellő óvatossággal és felelősségtudattal van jelen az online térben, és másokat is erre a magatartásra ösztönöz.	Önálló információ gyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.
Felveszi a kapcsolatot a családtagokkal és adekvátan kommunikál.	Meghatározza a családdal való kapcsolattartás szerepét, formáit, szabályait a pedagógiai munkában.	Munkája során betartja a szakmai, etikai szabályokat. Tájékoztatási kötelezettségére a hitelesség és tapintat jellemző.	Felelősséget érez az objektív, tudatos megfigyelésekkel alátámasztott tájékoztatásra, részt vállal a segítő beszélgetésben.	Az információ-források kritikus használata.

Képes megfelelő légzéstechnikával, artikulációval, hangképzési technikákkal megnyilvánulni.	Ismeri a beszédtechnika, beszédművelés fejlesztő, gyakorló módszereit.	Ügyel a helyes artikulációra és légzéstechnikára.	A helyzetnek megfelelő hangszín, hangerő, beszédtempó, ritmus megválasztásával és helyes artikulációval, légzéstechnikával beszél.	Együttműködik a tanárral és a tanuló társakkal digitális eszközök és internet segítségével.
Képes külső megjelenésében egyéniségének és hivatásának összeegyeztetésére.	A külső megjelenést mint metakommunikációs eszközt a helyzetnek megfelelően alkalmazza.	Igényes magával szemben, és ezt másoktól is elvárja.	Megjelenésével is nevel, pozitív mintát nyújt a rábízott gyermek számára.	

3.8.1.5 A tantárgy témakörei

3.8.1.5.1 Kommunikációs készségfejlesztés, beszédtechnika 49/49 óra

A beszéd stílusa, a stílusok kommunikációs szerepe (helyzetgyakorlatok)
 Hangsúly, hanglejtés, beszédtempó, hangerő, hangszín (helyzetgyakorlatok)
 A leggyakoribb beszédhibák felismerése, rendszere, típusai (helyzetgyakorlatok, felismerő gyakorlatok)
 Koncentrációt, összpontosítást erősítő gyakorlatok
 Fújó-, légző- és ritmusgyakorlatok megismerése és elsajátítása (helyzetgyakorlatok)
 Hangképzési, artikulációs gyakorlatok megismerése és elsajátítása (helyzetgyakorlatok)
 Nyilvános megszólalás formái (hozzászólás, felszólalás)
 Komplex kommunikációs helyzetgyakorlatok

3.8.1.5.2 A kommunikáció és zavarai 18/18 óra

A kommunikáció fogalma, jelentősége
 A közvetlen emberi kommunikáció csatornái
 A szóbeli és írásbeli kommunikáció (helyzetgyakorlatok)
 A nonverbális kommunikáció (helyzetgyakorlatok)
 A mimika kifejező ereje (helyzetgyakorlatok, képelemzés)
 A gesztusok jelentősége (helyzetgyakorlatok)
 A külső megjelenés mint metakommunikáció (helyzetgyakorlatok, képelemzés)
 A tér, a térköz (elemző- és helyzetgyakorlatok)
 A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők
 A kommunikáció zavarai, gátló tényezői
 Az érzelmek viselkedésre gyakorolt hatása

Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai, etikus viselkedés

Viselkedéskultúra és illemtan

Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége

Köszönési formák, megszólítás, telefonálás illemtana

Írásbeli, szóbeli közlések illemtana

A digitális kommunikáció szabályai (netikett, tömegkommunikáció, média)

A meggyőző kommunikáció, az eredményes közlésfolyamat feltételei

A szülővel, gondviselővel történő kapcsolatfelvétel formái, szabályai

Az asszertív kommunikáció módszerei

Az interperszonális kapcsolatok (szülő, gondviselő-gyermek-pedagógus)

működésmechanizmusa, családi konfliktusok, a konfliktuskezelés, a

konfliktusfeloldás hatékony módszerei

A konfliktuskezelési stratégiák a gyakorlatban (kommunikációs helyzetgyakorlatok)

A szülői, gondviselői kapcsolattartás lehetőségei (családlátogatás szerepe, szülői

értekezletek, fogadó óra gyakorisága, a felkészülés és a lebonyolítás lépései)

A nyílt napok szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései

3.9 Gyermekirodalom megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

72/72 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Gyermekirodalom tanulási terület tanításának kiemelt célja, hogy a pedagógusok tisztában legyenek azon szépirodalmi művek jelentőségével, a személyiségfejlődésben betöltött szerepével, amelyek a gyermekek számára íródtak. A gyermekirodalmi szövegek dramatizálása segíti, kiegészíti a megismerési és megértési, illetve a pedagógiai folyamatot.

3.9.1 Gyermekirodalom tantárgy

72/72 óra

3.9.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja a gyermekirodalom körébe tartozó szövegek rendszerének, műfajainak, megjelenési lehetőségeinek ismerete. A tanuló legyen képes a gyermekek életkori sajátosságait, fejlődési szintjét figyelembe véve a nekik leghasznosabb könyveket, alkotásokat átadni az egészséges fejlődés, nevelődés érdekében. A drámapedagógia módszereinek elsajátítása, a drámajátékok kipróbálása, átélése „élővé” teszi a történeteket, ezzel megkönnyíti a megértést, és fejleszti a gyermekek együttműködési, kifejezőképességét, ön- és társismeretét.

3.9.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: magyartanár, drámapedagógus, dráma szakos tanár

3.9.1.3 A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.9.1.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A gyermekirodalom alkotásait az életkori sajátosságoknak megfelelően válogatja, felhasználja.	Ismeri a hazai és nemzetközi meseirodalom kiemelkedő alkotásait.	Önállóan választ az ünnepnapok, jeles események és napi tevékenységek témájához igazodó alkotást.	Törekszik a kiválasztott alkotás szemléletes, élményszerű előadására.	Digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projektmunka készítése). Önálló információgyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával. Az információforrások kritikus használata. Együttműködik a tanárral és a tanuló társakkal digitális eszközök és internet segítségével.
Az irodalmi alkotást a nevelés (erkölcsi, esztétikai stb.) szolgálatába állítja.	Tisztában van a társadalmi, erkölcsi normákkal, az esztétikai alapelvekkel.	Az általa választott művek közvetítik az erkölcsi, esztétikai elveket.	Magatartásával képviseli az elvart társadalmi normákat.	
A műfaji sajátosságokat felismeri és a kiválasztott művet nevelési célokhoz rendeli.	Tájékozott a gyermekirodalom műfajai terén.	A nevelési célok elérése érdekében tudatosan használja a különböző műfajú szövegeket.	Rugalmasan alkalmazkodik a nevelési helyzethez, odafigyelve a gyerekek igényeire, problémáira, érzelmi állapotára, hangulatára.	
A drámapedagógia módszereivel képes az élményen alapuló cselekvéssel tanulni.	Tudja a drámapedagógia alapvető módszereit, a drámajátékok formáit, lehetőségeit. A drámajátékokon keresztül megismeri az őt körülvevő világot, ugyanakkor saját belső világát is.	A drámapedagógiai ismeretei birtokában önállóan alkalmazza munkájában az elsajátított módszereket.	Kezdeményező viselkedésével hozzájárul a közös dramatikus játék során a személyiség pozitív fejlődéséhez.	
Élményszerűen előad, és ezzel felkelti érdeklődést, figyelmet az irodalmi alkotások iránt.	Ismeri a beszéd megszólaltatásának eszközeit, a beszéd zenei eszközeit és megfelelő mértékben a nonverbális eszközöket.	Az adott életkori sajátosságoknak megfelelően felelősen válogat az előadói módszerek, technikák közül.	Kezdeményezően szervezi az előadásokat.	
Bevonja az IKT eszközöket az irodalmi művek megismertetésébe.	Ismeri a legújabb modern technikai eszközöket, amelyek az irodalmi alkotások	Törekszik lépést tartani a technikai fejlődés adta lehetőségekkel és	Nyitott a legmodernebb technikák alkalmazására.	

	megjelenítésében, előadásában felhasználhatók.	azt az intézmény lehetőségeihez mérten alkalmazza is.		
--	--	---	--	--

3.9.1.5 A tantárgy témakörei

3.9.1.5.1 Gyermekirodalom

72/72 óra

Az anyanyelvi és irodalmi nevelés hagyományos módszerei, eszköztára
A nyelvi-kommunikációs nevelés tervezése, a tervezés szempontjai
A verbális készségek megfigyelésének szempontjai
A gyermeknyelv, a kisgyermekkorai nyelvelsajátítás
A kisgyermekek mondat- és szövegalkotása
Az óvodai élet kommunikációs struktúrája
A gyermekirodalom fogalma, kapcsolata az irodalommal
A gyermekirodalom jelentősége, szerepe a gyermek életében
A gyermekirodalmi alkotások kiválasztása a megfelelő életkorok szerint
A gyermekirodalom szerepe a tradicionális és kortárs óvodai nevelésben
A gyermekirodalom médiatörténeti és kulturális-antropológiai háttere
A gyermekirodalom műfajai, sajátosságai
A gyermekirodalom műfajainak rövid jellemzése (lírai-, drámai-, epika műfajok)
Az epikus gyermekirodalmi művek szerkezeti felépítése (expozíció, bonyodalom, cselekmény kibontakozása, megoldás)
A gyermekversek formai, tematikus, világképi jellemzői.
Klasszikus és kortárs alkotók. Az évkör jeles napjaihoz kötődő népköltészeti alkotások.
A gyermekversek szerkezete, nyelvi, stilisztikai sajátosságai
Jellembrázolás a gyermekirodalomban
Komikum és humor a gyermekirodalomban
Verses műfajok: mondókák, rigmusok, versek, nyelvtörők, találós kérdések, szólások
A versmondás, versbemutatás
Mesék és a mesemondás szokása
A mese jellemzői, hatása, erkölcsi tanításai, meseterápia
A játékos anyanyelvi fejlesztés lélektani pszicholingvisztikai alapjai
Mesepszichológia, az érzelmi intelligencia fejlesztési lehetőségei
A népmese, típusai, eredete
Népmesék az anyanyelvi-kommunikációs nevelésben
Nyelvi fejlődés és család
Az anyanyelvi és kommunikációs képességek fejlesztése a családban
Az anyanyelvi fejlődés sajátos formái
A családi és azon kívüli mesemondás gyakorlata
Mesemondás, mesebemutatás, a fejből mesélés ismérvei
Aggályok és választások az irodalmi nevelésben

Foglalkozások tervezése, annak szempontjai, dimenziói

Kapcsolat az ének-zenei neveléssel

Kortárs és klasszikus költők gyermekversei

A magyar gyermekirodalom klasszikusai és műveik

(Benedek Elek, Heltai Gáspár, Móra Ferenc, Lázár Ervin, József Attila, Gazdag Erzs, Fekete István, Varga Katalin, Tamkó Sirató Károly, Zelk Zoltán, Kányádi Sándor, Weöres Sándor, Csukás István, Nemes Nagy Ágnes, Móricz Zsigmond és mások)

A modern magyar gyermekirodalom (Janikovszky Éva, Marék Veronika, Laczkfi János, Berg Judit, Varró Dániel és mások)

A külföldi gyermekirodalom klasszikusai és műveik

A nagy mesegyűjtemények és hőseik (Grimm testvérek, Andersen, Ezeregyéjszaka meséi)

Animációs filmek (klasszikusok és modernek) – pl. Pinokkió, Micimackó, Bambi, Kisvakond, Mása és a medve, Bogyó és Babóca, A Mance örjárat

Képeskönyvek a leporellótól/lapozótól az illusztrált mesekönyvig

Hangoskönyv, CD, mesejáték

Gyermekújságok, képességfejlesztő kiadványok

Fejlesztő nyelvi játékok és speciális foglalkozási formák

Dramajáték az óvodában. Differenciálás és fejlesztés

Dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével, mozgással, tánccal)

A dramatikus nevelés pozitív hatásai

Tradicionális gyermekjátékok nyelvi megközelítésből

A bábjátékok és alkalmazási lehetőségük

Történetalkotás, rögtönzés, saját történetek feldolgozása

Színjátékos tevékenység (vers- és prózamondás, jelenet, előadás)

Színházi, bábelőadás megtekintése

IKT a pedagógiában tantárgy

Óraszámok – ajánlás

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám
9. évfolyam	1	36
10. évfolyam	1	36
11. évfolyam	-	-
12. évfolyam	-	-
13. évfolyam	2	62
I/13. évfolyam	1	36
2/14. évfolyam	1	31

A tantárgy tanításának fő célja:

A Digitális kultúra (IKT a pedagógiában) tantárgy célja korszerű és gyakorlatorientált informatikai ismeretek, szoftverek, programok használatának megismerése, alkalmazása. A tanulók ismerjék meg azokat az IKT fogalmakat, eszközöket, melyek eredményeképpen azokat célzottan képesek alkalmazni a nevelő, oktató munkát segítve.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: informatika szakos tanár, ügyvitel szakos tanár

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tudáselemeket keres, szűr, rendszerez, felhasznál.	Ismeri a grafika, az adatbázis-kezelés alapjait.	Instrukció alapján részben önállóan végzi.	Jellemzi a kíváncsiság, okkeresés, helyzetelemzés.	
Képes a digitális interakcióra, használja a digitális tartalmak megjelenítésére szolgáló eszközöket.	Ismeri a korszerű szemléltető hardverek és szoftverek használatát (laptopok, projektorok, smartboard-ok,	A különböző infokommunikációs eszközöket önállóan használja.	Törekszik arra, hogy a digitális és infokommunikációs eszközökhöz, valamint szoftverekhez kapcsolódó ismereteit, képességeit	

	érintőpanelek, interaktív táblák).		folyamatosan fejlessze.	
Képes közös feladatmegoldásra, alkotótevékenységre, kapcsolatteremtésre.	Vannak ismeretei az e-Világ – e-szolgáltatások, e-ügyintézés, e-kereskedelem, e-állampolgárság, IT-gazdaság, környezet, kultúra, információvédelem – biztonsági és jogi ismeretek területén.	Instrukció alapján részben önállóan.	Tudatos felhasználói, vásárlói magatartás; kooperáció.	
Az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemeket felhasználja új dokumentumok létrehozására.	Tudja a multimédia állományok (kép, hang, video) digitális rögzítését – például szkennelvel, digitális fényképezőgéppel, okostelefonnal.	Teljesen önállóan.	Kitartás, alkotó gondolkodás.	
Jellemzi az élethosszig tartó tanulás, a flexibilitás.	Ismeri és tudja használni a célszerűen választott informatikai eszközöket és a működtető szoftvereit, ismeri a felhasználási lehetőségeket; követi a technológiai változásokat a digitális információforrások használatával.	Teljesen önállóan.	Alkalmazkodás a változó környezethez, kritikus szemlélet.	
Célzottan használja a nevelő, oktató munkát segítő on- és offline irodai szoftvereket.	Ismeri az óvodai, iskolai munka során alkalmazható office programokat, (szövegszerkesztők, táblázatkezelők és prezentációkészítők).	A munkáját irányító szakember útmutatása szerint hivatalos levelet ír, kimutatásokat, beszámolókat, bemutatókat	Dokumentálási adatgyűjtési munkájában precizitásra törekszik.	Képes digitális tartalmak létrehozására, digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése,

		készítésében veszt részt.		projektmunka készítése).
A különböző csoportok munkáját digitális eszközök segítségével nyomon követi, ellenőrzi .	Ismeri a tantermi felügyeleti szoftvereket (NetSuort School, Lanschool stb.)	Kompetenciájá nak megfelelően önállóan használja a különböző tanulást támogató szoftvereket.	Támogatja a tanulók csoportos együttműködését.	Felelősen kommunikál az online térben.
A digitális osztálytermeket hasz nálja, digitális tananyagok megosztására és az online kommunikációra.	Tudja használni a csoportmunka támogatására és tananyagok megosztására szolgáló IKT eszközöket és szoftvereket. (Google drive, Google Classroom, Microsoft Teams, Zoom, stb.)	A munkáját irányító szakember útmutatásai szerint részt vesz digitális oktatási anyagok és tananyag- tartalmak előkészítésében .	Etikusan kezeli a letöltéseket és feltöltéseket, megosztásokat, hozzászólásokat stb.	Ismeri és alkalmazza a netikett szabályait.
Digitális feladatlapokat, teszteket, űrlapokat készít.	Tudja használni az óvodai, iskolai munkában használható feladatlapok teszteket szerkesztésére alkalmas eszközöket (Redmenta, Google Űrlapok Wordwall, Kahoot, stb.)	Kompetenciájá nak megfelelően részt vesz az IKT tartalmak készítésében.	Munkája során törekszik változatos IKT módszerek alkalmazására.	Ismeri a különböző digitális információ- forrásokat és kritikusan használja azokat.
Az e-naplóban és elektronikus nyilvántartó rendszerekben adatokat keres és rögzít.	Tudja használni a köznevelési intézményekben napjainkban használt elektronikus nyilvántartó rendszereket (mozaNapló, KRÉTA napló)	Kompetenciájá nak és a munkáját irányító szakember utasításának megfelelően használja az elektronikus nyilvántartó rendszereket.	Betartja az adatkezelési szabályokat és a munkája során tudomására jutott információkat etikusan kezeli	Képes az önálló információgyű jtésre és tájékozódásra a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.

A tantárgy témakörei

Az informatikai eszközök használata	10 óra
A számítógépes perifériák megismerése, használatbavétele, működésük fizikai alapjai Az összetett munkához szükséges eszközkészlet kiválasztása Az adatok biztonságos tárolása Az informatikai környezet tudatos alakítása Az egészséges munkakörnyezet megteremtése	
Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása	22 óra
Nagyobb dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázás Körlevél készítése Különböző formátumú produktumok készítése, a megfelelő formátum célszerű kiválasztása Személyes dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázása	
Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés	20 óra
Táblázatkezelők (pl. Microsoft Excel, Microsoft 365, Google Táblázatok) Problémamegoldás táblázatkezelővel Adatkezelés táblázatkezelővel Adatok tárolásához szükséges egyszerű adatbázis kialakítása	
Infokommunikáció	8 óra
Önálló információszerzés: információ keresése, a hiteles és nem hiteles információ megkülönböztetése, az információ mérlegelő értékelése A feladatok elvégzéséhez szükséges információk azonosítása, meghatározása, felhasználása Online kommunikáció folytatása, csoportmunka végzése egy vagy több résztvevővel A legújabb két- vagy több résztvevős kommunikációs lehetőségek, valamint az elektronikus médiumok megfelelő kezelése Továbbtanuláshoz, pályaválasztáshoz kapcsolódó weboldalak ismerete, használata	
Nevelő, oktató munkát segítő on- és offline irodai szoftverek célzott használata	22 óra
Az óvodai, iskolai munka során alkalmazható hétköznapi programok ismerete – hivatalos levelek, kimutatások, beszámolók, bemutatók készítése. Szövegszerkesztők (pl. Microsoft Word, Libreoffice Writer, Google Dokumentumok) Táblázatkezelők (pl. Microsoft Excel, Libreoffice Calc, Microsoft 365, Google táblázatok) Prezentációkészítők (PowerPoint, Google Slides, Canva) Könyvtári informatika (Huntéka, Kistéka, Kiskönyvtár stb.)	
Megjelenítésre és interakcióra alkalmas eszközök	6 óra
A köznevelési intézményekben napjainkban használt korszerű szemléltető hardverek és szoftverek megismerése. Számítógéphez csatlakoztatható érintőfelületek (smartboard-ok) Önálló rendszert futtató érintőpanelek Szoftverek, interaktív táblákhoz Szavazórendszerek, tabletek, laptopok	

Csoportmunka környezetek, szoftverek, digitális osztálytermek	10 óra
<i>A digitális oktatás során</i> használható főbb szoftverek, melyekkel hatékonyan kezelhetők tanulócsoportok. Megosztások kezelése Google Drive és OneDrive szolgáltatásokon Digitális osztálytermek Google Classroom, Microsoft Teams programokban Zoom, Webex alkalmazása videohívások lebonyolítására	
Feladatlapok, tesztek, űrlapok készítésére alkalmas eszközök ismerete	6 óra
Az óvodai, iskolai munkában használható hasznos alkalmazások, melyekkel változatosabbá tehető a gyerekek, tanulók foglalkoztatása, ellenőrzése. Redmenta, Google Űrlapok tesztek és kiértékelésük ALF, Wordwall, Kahoot, LearningApps.org, Mentimeter Educaplay, LearningApps, Classtools.net, Dragster, HotPotatoes	
E-naplók	2 óra
A köznevelési intézményekben napjainkban használt elektronikus nyilvántartó rendszerek hétköznapi használata adminisztrációs feladatokra. mozaNapló KRÉTA funkciói, tanár-diák felület	
Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai	6 óra
Adatvédelmi fogalmak ismerete Az információforrások hitelességének értékelése Szerzői joggal kapcsolatos alapfogalmak megismerése Az infokommunikációs publikálási szabályok megismerése Az informatikai fejlesztések gazdasági, környezeti, kulturális hatásainak felismerése	
Tízujjas vakírás alapjainak elsajátítása	22 óra
Amennyiben nincs lehetőség a tízujjas vakírás elsajátítására, az óraszám a tantárgyon belül szabadon átcsoportosítható.	

Zenei nevelés

Óraszámok – ajánlás

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám
9. évfolyam	1	36
10. évfolyam	2	72
11. évfolyam	2	72
12. évfolyam	1 (szabad órakeretből)	36
13. évfolyam	2 (szabad órakeretből)	62
I/13. évfolyam	1	36
2/14. évfolyam	1	31

A tantárgy tanításának fő célja

A zenei nevelés tantárgy tanítása során cél a gyakorlati tevékenységek és az ismeretek átadása, a tanulók azon készségeinek és képességeinek fejlesztése, melyek megszerzendő végzettségük gyakorlása során hozzájárulnak munkájuk gyermekközpontú, magas szakmai színvonalú műveléséhez.

Az óvodások zenei nevelése során törekedni kell, hogy egyszerű, világos, számukra könnyen átvehető, értelmezhető formákat ismerjenek meg, például a motivikusan építkező népi gyermekdalokat, és ezeken belül a kisebb zenei egységeken belül vegyék észre az eltéréseket és azonosságokat. A gyerekeket a kérdés-felelet és a zenei variábilítás világába a letisztult formájú gyermekdalokon keresztül vezethetjük be és tapasztalataik nyomán ösztönözhetjük rögtönzésre.

Az alapozás korszaka: ez az az életszakasz, amelyben a legfogékonyabb a világgal ismerkedő gyermek. Az élő zene nélkülözhetetlen ebben a korban. A gyermekeknek éneket, verset, mesét előadó óvónő személyes közvetítésével hozza közel a művészi élményt.

A tantárgy elsajátítása során a tanuló legyen képes:

- ✦ egyszerűbb ritmikájú mondókák ismeretére, egyenletes járással, ritmustapssal
- ✦ óvodai kisebb hangkészletű, egyszerűbb fordulatú gyermekdalok tiszta, kifejező éneklésére szöveggel és szolmizálva, furulya-játékára a leírt hangnemben, az óvodában megvalósítható, dalhoz kapcsolódó játékok szervezésére
- ✦ elsősorban kis hangterjedelmű és pentaton népdalok tiszta, kifejező éneklésére szöveggel, emlékezetből ▪ egyszerű kánonok éneklésére a tematikában szereplő zenei ismeretek alkalmazására

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: óvodapedagógus, ének-zene szakos tanár

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Birtokában van az alapvető kreatív és generatív (létrehozó, alkotó) zenei készségeknek.	Tisztában van a zenei képességeket fejlesztő mozgásos gyakorlatokkal, ritmusjátékokkal, hangképzési technikákkal.	Zenei készségeit folyamatosan fejleszti.	A gyerekek képességeihez, fejlődési szintjéhez alkalmazkodik. Kreativitásával, hozzáállásával pozitív példát mutat.	Önálló információ gyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával. Digitális tartalmak létrehozása.
A zenei anyagokat az életkori sajátosságoknak megfelelően válogatja, felhasználja.	Azonosítja a zenei nevelés alapelveit, a zenei fejlődés szakaszait.	Felelősséget vállal a rábízott gyerekek esztétikai nevelésével, igényességével kapcsolatban.	Törekszik a leghasznosabb zenei anyagok kiválasztására.	
Dallamokat, dalokat olyan módon reprodukál, hogy előadásmódjával felkelti az érdeklődést a zenei alkotások iránt.	Tudja az élményszerű előadás kritériumait.	Az előadói technikákból felelősen válogat, az életkori sajátosságoknak megfelelő műfajokat alkalmazza.	Kellő nyitottsággal, empátiával fordul a gyermekek felé. Személyiségével, előadói képességeivel is hatást kelt.	
Zeneértő és zeneérző képességei a kellő szakértelmet mutatják. Adekvát befogadói attitűd jellemzi.	Azonosítja a zenehallgatás legoptimálisabb körülményeit, a zenei anyagok elemzésének eszközeit.	Önállóan választ a zene befogadójának fejlődési szintjéhez, lelkiállapotához illő szemelvényeket.	Rámutat az esztétikai minőséget képviselő zenei alkotások hasznosságára, de nyitott befogadói hozzáállást igyekszik átörökíteni.	
Eligazodik a zeneirodalom	Tájékozott a zenei alkotások	A nevelési célok elérésének érde-	A gyerekek érzelmi állapotához,	

korszakainak, műfaji sajátosságainak rendszerében.	korszakbeli, műfajbeli sajátosságainak terén.	kében felelősségtudattal használja a különböző stílusú, különböző korszakból származó szemelvényeket, dallamokat.	tudásszintjéhez, szükségleteihez alkalmazkodik. Tájékozottságával ösztönzőleg hat a zenei kultúra megismerésével kapcsolatban.	
A zeneműveket értő módon, elmélyülten hallgatja és elemzi, más népek zenei kultúráját illetően tájékozott. Választott hangszeres játéka haladó szintű.	Azonosítja a zenei alkotások elemzési szempontjait. Rutinszerűen tudja a választott hangszer alkalmazni.	Zenei művek befogadásakor tudatosság jellemzi, önállóan képes elemzéseket fogalmazni.	Adekvát befogadói attitűddel hallgat zenei alkotásokat, másokat is nyitottságra, tudatosságra ösztönöz. Nyitott arra, hogy hangszerhasználati képességét folyamatosan fejlessze.	

A tantárgy témakörei

Generatív, kreatív zenei készségek fejlesztése

Kreatív gyakorlatok változatos ritmusképletekkel, mondókák, verssorok ritmizálása
Páros-páratlan metrumok váltakozásának megéreztetése mozgásos gyakorlatokkal
Ütőhangszeres ritmusjátékok
Motívumokhoz, dallamsorokhoz kapcsolódó azonosságok, hasonlóságok, különbözőségek, ismétlődés, variáció (ritmikai, tempóbeli, dinamikai, dallami, karakterbeli) megfigyeltetése és tudatosítása
Kérdés-felelet játékok funkciós környezetben, négy- és nyolcütemes egységekben
Megadott szövegekre (pl. mondókák, versek) ritmus és dallam rögtönzése
Megadott dallamokhoz variációk fűzése. Képekhez dallam és ritmus társítása
Átmenet nélküli vagy átmenettel történő dinamikai változások (forte, piano, crescendo, decrescendo) érzékeltetése kreatív gyakorlatokkal
Játékos memóriagyakorlatok megadott ritmus- és dallamfordulatokkal
Egyenletes lüktetés, mérő és dalritmus együttes hangoztatása (testhangszerekkel, ritmushangszerekkel, színes csengettyűk, hangrudak)
Különböző táncok metrikai és ritmikai jellemzőinek megfigyelése, reprodukciója (hangsúlyok, pl. keringő, tangó, habanera vagy a swing egyenetlen nyolcad hangjai, mozgásos énekek, melyekben nem meghatározott zenei formára, mozdulnak, fejlesztve ezzel az önkifejezésüket.)
Éneklés közben az életkori sajátosságoknak megfelelő tiszta intonáció és helyes hangképzés (szükség esetén egyénre szabott kezdőhangról), továbbá stílusos, élhangsúlyos kifejező éneklésre törekvés

Zenei szerkesztőprogramok ismerete és felhasználószintű alkalmazása (ne mindig készen lévő zenét „töltsenek le”, hanem informatikai és zenei tudásukat latba vetve alkossanak akár saját maguk által megzenésített verseket.)

Zenei nevelés alapelvei, Forrai Katalin módszertani útmutatása alapján

Az ének-zene szerepe, jelentősége a gyermek életében, a személyiségfejlődésben

A zenei nevelés alapelvei, helye az esztétikai nevelésben

Készségfejlesztés a hang és a mozgás összekapcsolása

A tiszta éneklés – intonálás -, érhető szövegmondás, artikuláció

A zenei fogalompárok megértése, alkalmazása: halk, hangos, mély-magas, lassú-gyors)

Együtthangzási ismeretek: ritmikai és dallami többszólamúság, dallamfelelgetős, dallamosztinátó, dudakíséret, tartott hangok kíséretként, kánonok, bicíniumok.

A gyermek zenei képességeinek fejlesztése (éneklés, zenei hallás, ritmusérzék, zenei formaérzék, zenei alkotókészség, zenehallgatásra nevelés)

A gyermek zenei fejlődésének elemzése

A gyermekhang ápolása, védelme, fejlesztése: középerős éneklés, légzés, megfelelő hangmagasság

A belső hallás fejlesztése: zenei emlékezet, dallambújtatás,

Mozgáskultúra: tánc, testtartás, játékos mozdulatok,

A zenei nevelést segítő szimbolikus eszközök: zsebkendő, kosár, kendő, kalap, korsó stb.

A gyermeket körülvevő hangok (a zörej, emberi hang a beszéd, a zenei hang)

Ritmikai ismeretek: alapfogalmak: metrum, ritmus, ütem, tempó; ritmusértékek és képletek.

A ritmusérzék fejlesztése: egyenletes lüktetés, mondóka, dal ritmusa, összekapcsolásuk, tempóérzékelés

A zenei formaérzék fejlesztése: motívumok, motívumhangsúly kiemelése (ritmus és dallam motívum, visszhang játék,

Dallami ismeretek: az abszolút és relatív rendszer fogalma; kiterjedelmű hangsorok dallamfordulatai; pentatónia; abszolút hangnevek: törzshangok és hangkészlet, hangsor, megállapítása gyermekdalok elemzésekor.

Hangsortani ismeretek: bi-, tri-, tetra-, pentaton-, pentachord- és hexachord gyermekdalokban fellelhető típusai; a pentatónia.

A zenei alkotókészség fejlesztése

Dalok kiválasztásának szempontjai: életkornak megfelelő, hangterjedelem, dallamfordulat, játékformák, prozódia

A zenehallgatási zenei anyag eredete: népdalhagyomány, igényesen komponált műzene

Formai ismeretek: hang, motívum, sor fogalma; azonosság, hasonlóság, különbözőség, ismétlés, visszatérés, kérdés-felelet a formai építkezésben; gyermekdalok és mondókák jellemzői.

A kicsinyeknek való dalok sajátosságai: hangterjedelem, hangkészlet, dallamképlet, ritmus, játéktípusok

Zenei reprodukció és éneklés

Az élményszerű előadás kritériumai: élőzene személyes, színes előadás
Éneklés játékhelyzetben, eszköz nélkül és játékeszközzel
Mondókák, gyermekdalok, népdalok tanulása, gyakorlása
Dalok és mondókák: az óvodai zenei nevelés kezdő szakaszának megfelelő gyerek- és népdalanyag, ill. mondókák.

Játékok, mondókák megismerése játéktípus szerint: altatók, arc-, kéz-, ujj-, lábjátékok, lovagoltatók, kiolvasók, játékba hívók
Körjátékok: guggolós játékok, kergetők, párbeszédes, felelgetős, szerepcsere, fordulós, fogyó-gyarapodó körjátékok, párválasztók, sor- és lánc-, kapu-, hidas játékok, tréfás, csúfolódó játékok
Állatokról szóló dalok
Évszakok dalai
Ünnepek: anyák napja, karácsony, Mikulás, óvoda búcsúszató
Jeles napokhoz, ünnepkörökhöz kapcsolódó dalok
Megzenésített gyermekversek
Dalcsokrok összeállítása

Zeneelméleti alapismeretek

Hangjegyzírás (a ritmus, az ütem, a kulcs, a módosítójelek)
Szolmizáció (kottaolvasás)
Zenei ABC elsajátítása
Előjegyzések (két # két b-ig)
Dúr-moll, magas-mély, halk- hangos, gyors- lassú reláció megkülönböztetése
Zenei előadásra vonatkozó jelzések: tempójelzések és dinamikai jelek
A hangszerek megkülönböztetése és azonosítása a következő szempontok szerint: dallamhangszer, ritmushangszer, műzenei és népi hangszer (duda, tekerő, cimbalom, citera, hegedű, brácsa, cselló, bőgő, fa- és rézfúvósok, gitár, ukulele)

Zeneértő és -érző képesség fejlesztése és aktív zenélés

Hangszerjáték: alapismeretek, fúvástechnika (helyes légzés) gyakorlása; C szoprán-furulya alaphangsora és fisz, bé fogásmódja (C'-D''); gyermekdalok furulyázása.

Hangszeres előadás választott hangszerrel (ajánlott a furulya, metallofon, egyéb mobil hangszer, amin az óvónő biztos tudással játszik: csattogók, csengők, ritmuspálcák, ukulele, gitár, citera, népifurulya, körtemuzsika)

Zenei befogadó kompetenciák fejlesztése – zenehallgatás

Az óvodai zenehallgatás lehetőségei

Közismert klasszikus zeneművek és népzenei felvételek, népdalfeldolgozások meghallgatása
 Kortárs zenei produkciók, feldolgozások
 „Zeneovi” zenélő kiscsoportok létrehozása (ritmushangszerek megismertetése, használata, produkciók bemutatása csoportok előtt, különböző rendezvényeken)
 A nyitott befogadói attitűd kialakítása

A művészeti korok legalapvetőbb szerzőinek, műveinek megismerése, amelyek támogatják a zenei nevelést (őskor, ókor zenéje, középkor, reneszánsz, barokk, a klasszicizmus, romantika, a XX. század zenéje, Bartók és Kodályon túl mai gyerekzeneszerzők, előadók műveinek ismerete: Kolompos, Kaláka, Szalóki Ági, Gryllus Dániel, Almaegyüttes) - 10-12. évfolyamig

Mozgáskultúra

Óraszámok – ajánlás

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám
9. évfolyam	5/1	36
10. évfolyam	5/1	36
11. évfolyam	5/1	36
12. évfolyam	5/1	36
13. évfolyam	5/1	36
1/13. évfolyam	1	36
2/14. évfolyam	1	31

A tantárgy tanításának fő célja

A testnevelés tantárgy tanítása során cél a gyakorlati tevékenységek és az ismeretek átadása, a tanulók azon készségeinek és képességeinek fejlesztése, melyek hozzájárulnak munkájuk gyermekközpontú, magas szakmai színvonalú műveléséhez. A tanulók ismerjék meg a:

- a testnevelés személyiségfejlesztő rehabilitációs, rekreációs tevékenységét
- a gyakorlati mozgásanyagon keresztül oktatási, képzési feladatok ellátását
- a testnevelés, a mozgásfejlesztés módszereit, oktatási-nevelési törvényszerűségeit
- általános iskolában a tanórai és tanórán kívüli nevelő munkához szükséges ismereteket
- az óvodában a szervezett mozgástevékenységhez, a mindennapos mozgáshoz, a szabad játékidőben megvalósuló mozgáshoz szükséges ismereteket

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: óvodapedagógus, tanító, testnevelés szakos tanár

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Birtokában van az alapvető mozgásos készségeknek.	Tisztában van a mozgásos képességeket fejlesztő játékos gyakorlatokkal.	Mozgásos készségeit, testkultúráját folyamatosan fejleszti.	A gyerekek képességeihez, fejlődési szintjéhez alkalmazkodik. Kreativitásával, hozzáállásával pozitív példát mutat.	Önálló információ gyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával. A mozgásos játékok kísérése digitális tartalmakkal. Digitális tartalmak létrehozása.
A mozgásos anyagokat az életkori sajátosságoknak megfelelően válogatja, felhasználja.	Megnevezi a testnevelés alapelveit, a mozgásfejlődés szakaszait.	Felelősséget vállal a rábízott gyerekek esztétikai mozgásra nevelésével, igényességével kapcsolatban.	Törekszik a gyerekek számára a leghasznosabb egészségnevelési, mozgásfejlődési feladatok választására.	
Bemutatja, bemutatgatja a feladatokat, ezzel motiválja a gyerekeket a játékokra, mozgásra.	Tudja a biztonságos, esztétikailag igényes mozgás kritériumait.	A bemutatott, bemutatgatott mozgásanyagát felelősen válogatja, az életkori sajátosságoknak megfelelően alkalmazza azokat.	Kellő nyitottsággal, empátiával fordul a gyermekek felé. Személyiségével, motiváló képességeivel is hatást kelt.	
Nyitottan fogadja a változásokat.	Ismeri a mozgásfejlesztés, egészségfejlesztés eszközeit, módszereit.	Önállóan választ a gyerekek életkorának, aktuális fizikai állapotának megfelelő játékos feladatokat.	Rámutat az egészségfejlesztés és a mozgás hasznosságára, a nyitott befogadói hozzáállást igyekszik átörökíteni.	

Eligazodik a szakirodalomban. Kiválogatja a gyermekek életkorának megfelelően.	Tájékozott az egészségfejlesztés, mozgásfejlesztés terén, szükségességében.	A nevelési célok elérése érdekében felelősségtudattal használja a különböző mozgásos feladatokat.	A gyerekek érzelmi állapotához, tudásszintjéhez, szükségleteihez alkalmazkodik.	
Képes az adott területen az egész életen át tartó tanulásra.	Tudja, ismeri, önállóan megkeresi az önfejlesztéshez szükséges forrásokat.	Képes önmagát kritikusan értékelni.	Legyen igénye a folyamatos fejlődésre, önképzésre.	Folyamatosan keresi a digitális fórumokon a tantárgyhoz kapcsolódó szakirodalmat, zenei anyagokat, egyéb bemutató anyagokat.

A tantárgy témakörei

A mozgásfejlődés segítésének alapjai

A mozgás jelentősége a különböző életkorok fejlődésében

Természetes mozgás

Testi képességek a különböző életkorban

Terhelés fogalma, összetevői

A testi épséget veszélyeztető mozgások

A motoros képességek fejlődésének segítése

A fizikai képességek fejlesztésének alapismeretei (erő, gyorsaság, állóképesség, légzőgyakorlatok, mozgáskoordináció, ízületi mozgékonytápot fejlesztő gyakorlatok)

A gyermekkorban előforduló tartáshibák és lábstatikai rendellenességek megelőzésére és azok javítására vonatkozó ismerete

Képességfejlesztő gyakorlatsorok

Természetes támaszgyakorlatok (csúszás)

Kúszások

Mászások

Függésgyakorlatok

Egyensúlygyakorlatok

Statikus, tartásos helyzetek (ujj-, kéz-, kartartások és fogás módok)

Dinamikus gyakorlatok – hely- és helyzetváltoztató mozgások

Helyzetváltoztatásokban megnyilvánuló mozgások (emelések, lengések)

Hajlítások és nyújtások, körzések

Helyzetváltoztatást eredményező mozgások

Járások, járásgyakorlatok, futások

Szökdelések: ugrások

A testnevelési játékok szerepe, a játéktanítás elvei

Mozgásos játékok rendszere

Módszertani alapelvek és ismeretek (egyéni sajátosságok figyelembevétele, motiválás, biztonságos eszközhasználat és a gyakorlatok végrehajtásának segítése, stb.)

Játéktanítás előkészítése

Zenére végezhető mozgásformák, a tánc szerepe a mozgáskultúra fejlesztésében

Kapcsolódás más tevékenységekhez (külső világ tevékeny megismerése, matematikai tartalom, ének, zene, énekes játék, gyermektánc, rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, szabadjáték)

Óvodai játékos gyakorlatok

Fogójátékok

Futójátékok

Versenyjátékok

Sorversenyek

Váltóversenyek